Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 143 (8633). ● 28 июль, 1985 йил ● ЯКШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

Кеча Ватанимиз пойтахти—Москвада ёшлар ва студентларнинг XII жаҳон фестивали тантанали суратда очилди.

ЁШЛИК, ТИНЧЛИК, ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

Байрамона безанган, ёшарган, гўё кўп асрлик тарихини елкасидан улоқтириб ташлаган Москва узра тинчлик ва дўстлик қўшиқлари янграмоқда. Ҳозир у планета ёшларининг пойтахтига айланган. Ёшларнинг мухтор вакиллари — барча қитъалардаги ёшлар намояндалари ўзларининг тинчликка, бирликка, антиимпериалистик бирдамликни мустаҳкамлашга бўлган хоҳиш — иродаларини намойиш этиш учун Москвага тўпландилар.

Бундан қирқ йил муқаддам, Европада эндигина тугаган урушдан фожиали хотира сифатида вайроналардан тутун чиқиб турган бир пайтда бутун ер юзида ёшларнинг вакиллари демократик ёшларнинг жаҳон федерациясига асос солишга ҳамда фестиваль номи билан халқаро учрашувларни мунтазам ўтказиб туришга қарор қилдилар. Кўп ўтмай фестиваль сўзи тилдан тушмайдиган бўлиб қолди. Ўшанда узоқ вақт ажал уруғи сочилган осмон остида ҳаётни бошлаётган авлоднинг овози бутун дунёга жаранглаб эшитилди:

«Биз барча ёшларнинг бирдам эканликларини айтиш учун, ҳалок бўлган ўртоқларимиз хотирасини ҳурматлаш ва ёшларнинг моҳир қўллари, ўткир ақл-заковати ва ташаббуси энди ҳеч қачон урушга хизмат қилмайди, деб қасам ичиш учун тўпланганмиз».

27 июль куни Москвада ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивалининг тантанали очилиши ана шу олижаноб идеалларга содиқликка қасамёдга айланди.

Ҳар хил тусдаги байроқлар, миллий кийимларнинг карнавалларга хос хилмахиллиги, фестиваль рамзи туширилган транспарантлар қуёш нури спектрининг энг ёрқин, энг соф рангларини ўзида акс эттирган. Советлар мамлакати ёшлари шарафига комсомол номи берилган проспектда фестиваль тантаналарининг муқаддимаси авж олиб кетди.

Майдон узра Кубанинг машҳур таронаси янграйди ва ҳозирги фестивалнинг бекаси, — бизнинг Катюшамиз ёшларнинг олдинги учрашуви бўлиб ўтган Озодлик оролидан келган тенгдошидан жаҳон ёшлар анжумани эстафетасини, унинг жонли тимсоли бўлган кабутарни қабул қилиб олади. У митти тинчлик ракетаси сифатида осмонга кўтарилади, ортидан эса қор каби оппоқ қушлар тўдаси парвоз қилади.

Ерқин, хилма-хил, кўп миллатли колонна 80 метр кенгликдаги проспектни тўлдириб бормоқда. Ер сайёрасининг ёшлари музика ва қўшиқ садолари остида одим ташлаб бормоқда. Улар тинчлик, бахт-саодат, орзу-умидни ифода этувчи ажойиб шаҳар бўйлаб қадам ташламоқдалар. Уларга пешвоз чиқиб, Россия ҳақидаги қўшиқ янграмоқда. Бу қўшиқ Россиянинг ўзи каби кенг ва улуғвор: рус халқ хори меҳмонларга атаб музикали совға тайёрлаган.

Мамлакатимиз кўп миллатли санъатининг вакиллари ўзларининг энг яхши куйларини худди бепоён совет ерининг рамзи сифатида фестиваль қатнашчиларига тақдим этадилар.

Лужникига борадиган йўл узоқ эмас, атиги уч километр — меҳмонлар Москва фестивалига келиш учун босиб ўтган юзлаб ва минглаб километр йўлнинг сўнгги қисмидир. Бироқ ана шу охирги уч минг метр йўлни босиб ўтиш учун икки ярим соат вақт кетди. Бу фестиваль хроникасида байрамнинг дастлабки соатларидир.

Байрам колоннаси тантанали марш садолари остида В. И. Ленин номли Марказий стадионга кириб келади. Бундан 28 йил муқаддам ёшлар ва студентлар VI жаҳон фестивали қатнашчилари тинчлик ва социал адолат учун курашга аҳду паймонларини бараллa айтиш учун бу ерга худди шу тарзда кириб келган эдилар.

Лужникининг байрам либоси гўзал ва тантанали. Минбарлар одамлар билан лиқ тўла. Юз мингдан кўпроқ томошабин бу байрамнинг бевосита қатнашчиси бўлди.

Стадионнинг марказий ложасида **М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, В. В. Гришин, А. А. Громико, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, С. Л. Соколов, Б. Н. Ельцин, Л. Н. Зайков, В. П. Никонов, К. В. Русаков** ўртоқлар бор эди. Тўпланганлар буларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

(Давоми 3-бетда).

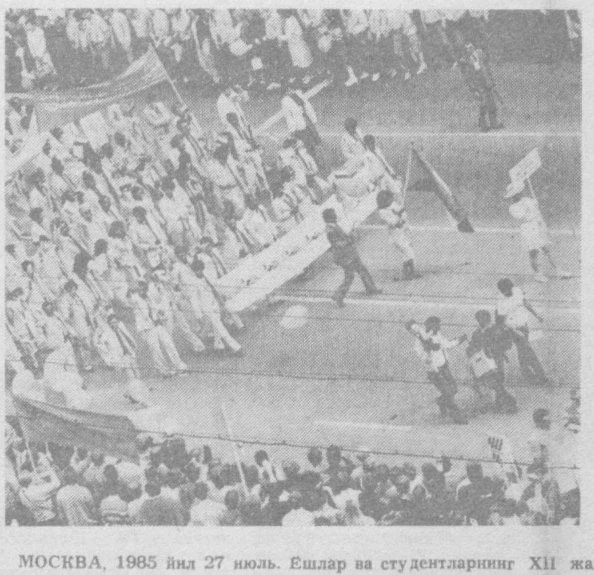

МОСКВА, 1985 йил 27 июль. Ёшлар ва студентларнинг XII жаҳон фестивали делегатларининг тантанали юриши.

Ўртоқ М. С. ГОРБАЧЕВ нутқи

Азиз дўстлар, ҳурматли меҳмонлар!

Сизларни Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи пойтахти — Москвада мамлакатимиз халқи номидан табриклайман. Ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали очилиши билан сизларни қутлайман.

Бундай фестиваллар ҳамиша катта байрам, катта халқаро воқеадир. Бу — барча қитъаларнинг ёш намояндалари, турли дунёқарашларга, миллий анъаналарга мансуб кишилар учрашаётганликлари учун ҳам байрамдир. Улар ҳар бир халқнинг маънавий хазинасида мавжуд бўлган барча энг яхши бойликларни баҳам кўриш учун учрашадилар ва шу тариқа ҳамжиҳатлик ва дўстликка энг қисқа йўлни очадилар. Совет кишилари бу учрашувдан астойдил қувонмоқдалар ва уларнинг қалблари сизлар учун очиқдир.

Бироқ фестиваллар байрамнинг ўзигина эмас, албатта. Ҳаёт проблемалари кекса авлодларга ҳам, ёшларга ҳам баббаравар дахлдор бўлиб, уларни ғоят қаттиқ тўлқинлантирмоқда. Ёшлар ўзларининг бутун қалб ҳарорати билан социал адолат ва чинакам эркинлик учун, ер юзидаги неъматлардан, цивилизация неъматларидан барчанинг баҳраманд бўлиши, зўравонлик ва ирқчилик, ҳуқуқий тенгсизлик ва жабр-зулм, милитаризм ва агрессия инсон билан инсоният ҳаётидан йўқотилиши учун жангга отланмоқдалар.

Эртанги кун дунёси, келгуси аср дунёси — сизларнинг дунёнгиз-ку ахир, азиз дўстлар. Шу дунёнинг қандай бўлиши эса кўп жиҳатдан сизларнинг бугунги ўй-фикрларингиз ва ишларингиз билан белгиланади.

Сизлар бу ерда, улуғ Ленин Ватанида ёшларимиз инсонпарварлик, тинчлик ва социализмнинг олижаноб идеалларига қанчалик астойдил содиқ эканликларини бевосита ҳис эта оласиз.

Ҳозирги пайтда инсониятнинг тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашдан кўра муҳимроқ ва зарурроқ вазифаси йўқ, деган фикрга ҳаммамиз қўшиламиз, деб ўйлайман. Келажак тўғрисидаги ғамхўрлик ҳам, ўтмиш тўғрисидаги хотира ҳам бизнинг зиммамизга шундай мажбурият юкламоқда.

Сизларнинг анжуманингиз гитлерчилар фашизми билан япон милитаризми тор-мор этилганлигининг, энг кўп қон тўкилган ва шафқатсиз уруш — иккинчи жаҳон урушининг тугаганлигининг 40 йиллиги йилида ўтмоқда. Ана шу урушдан кейин шу қадар кўп кулфат ва ғам-ғусса қолдики, улар мана бир неча авлодларнинг ҳаётида ҳамон сезилиб келмоқда, бу ҳол биздан шундай кулфат такрорланишига йўл қўймасликни қатъий талаб этмоқда.

Халқлар бундан 40 йил муқаддам биринчи атом бомбаси портлашидан дунё ларзага келганлигини ҳам унитмайдилар. Ана шу портлашнинг акс-садоси ҳар бир софдил кишининг виждони ва ақл-идрокини уйғотмоқда. Зотан ҳар бир киши: ядро қуроли ерда ҳам, космосда ҳам энди ҳеч қачон ишга солинмаслиги учун, бу қурол умуман батамом ва абадий йўқ қилиниши учун нималар қилдим, деб ўзига савол бериши, савол бергандан кейин эса бизнинг умумий уйимиз — Ер сайёраси учун ўзи бажариши мумкин бўлган ишни қилиши керак.

Афсуски, буни сизлар ҳам биласизлар, уруш ва қуролланиш пойгаси мўмай фойда келтираётган реакцион кучлар ҳали актив ҳаракат қилишни давом эттирмоқдалар. Ана шу кучлар тарихнинг боришини орқага буриб юборишни, ўз ҳукмронлиги ва имтиёзларини сақлаб қолишни, халқларга ўз ҳукмини ўтказишни истардилар.

Совет Иттифоқига келганда шуни яна бир бор жуда равшан қилиб айтмоқчиманки, урушларсиз ва қуролларсиз дунё, яхши қўшничилик ва ҳалол ҳамкорлик дунёси, халқлар ўртасида дўстлик дунёси—социализм идеали, сиёсатимизнинг мақсадидир.

Биз қуролланиш пойгасига барҳам беришни ўз олдимизга вазифа қилиб қўймоқдамиз, ядро қуроли проблемасини тубдан ҳал этиш—уни батамом таъқиқлаш ва йўқ қилиш учун сўзда эмас балки амалда курашмоқдамиз.

Биз одамларнинг кучи, ғайрат-шижоати, инсониятнинг даҳоси тобора янги-янги вайронгарчилик воситаларини яратишга эмас, балки очарчилик, қашшоқлик, касалликларни тугатишга, равнақ ва тинч ривожланиш мақсадларига йўналтирилиши тарафдоримиз. Биз таҳдид ва зўравонлик сиёсатига, инсон ҳуқуқларини ва аввало унинг яшаш ҳуқуқи, меҳнат қилиш ҳуқуқи каби муқаддас ҳуқуқлари поймол этилишига қаршимиз, озодликка чиққан ва ривожланаётган мамлакатларни монополияларнинг бойиш манбаига айлантирилишига, улардан ҳарбий базалар ва агрессия майдонлари учун фойдаланилишига қаршимиз. Биз шуни ошкора ва равшан айтмоқдамизки, Совет Иттифоқи озодлик, миллий мустақиллик ва социал адолат учун курашаётган кишилар томонидадир.

Азиз дўстлар! Совет кишилари тинч бунёдкорлик меҳнати билан банддирлар. Биз кўп ютуқларга эришдик, кўп нарсаларни барпо этдик. Лекин ҳали яна ҳам кўпроқ иш қилиш керак бўлади. Совет ёшларининг билак кучи, билимлари иш берадиган жойлар оз эмас. Биз ҳозирги кунда совет ёшлари совет халқининг ишларига қўшаётган ҳиссасини юксак қадрлаймиз. Бизнинг ёшларимиз янги жамият қурилишини давом эттиришдан иборат юксак бурчини бундан буён ҳам шараф билан оқлашларига ишончимиз комил.

Фестивалда қатнашаётган сиз, йигит ва қизлар инсоният баҳорининг, ўз халқларингиз тараққиёти ва орзу-умидининг тимсолидирсиз.

Урушларсиз, зўравонлик ва жабр-зулмсиз инсониятнинг ҳозирги даври ва келажаги учун сабот билан курашаберайлик!

Ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивали халқлар ўртасида бирдамликнинг, тинчлик ва дўстликка содиқликнинг яққол намойиши бўлиб қолсин!

Сизларга муваффақиятлар ва бахт-саодат тилайман!

М. С. ГОРБАЧЕВ А. КУНЬЯЛ БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев 27 июлда КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқига келган Португалия Компартиясининг Бош секретари Алваро Куньял билан учрашди.

КПСС билан ПКП ўртасидаги муносабатларга хос қардошларча дўстлик ва бирдамлик вазиятида ўтган суҳбат чоғида иккала партиянинг фаолияти тўғрисида, шунингдек баъзи халқаро масалалар юзасидан ахборот айирбошланди.

М. С. Горбачев КПССнинг совет жамиятини иқтисодий ва социал ривожлантиришни жадаллаштириш борасидаги тадбирларини, партия XXVII съездига тайёргарлик кўрилаётганлигини А. Куньялга маълум қилди. Кейинги вақтларда партия ва совет давлати СССРда ривожланган социализмни ҳар томонлама такомиллаштириш, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, социализм мамлакатлари билан алоқаларни кенгайтириш соҳасида ўтказаётган тадбирларнинг кенг программаси баён этилди.

Халқаро масалаларни муҳокама қилиш чоғида Совет Иттифоқининг, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга, ушбу масалалар юзасидан Совет-Америка музокаралари ҳамда бошқа музокараларда ўзаро мақбул ва амалий битимларга эришишга қаратилган конкрет қадамлари тўғрисида гапирилди.

Португалия Компартиясининг Бош секретари, КПСС ички сиёсат соҳасида кўраётган чора-тадбирлар Португалияда ғоят зўр қизиқиш уйғотаётганлиги тўғрисида сўзлаб берди. Ана шу чора-тадбирларнинг рўёбга чиқарилиши социализм ғояларининг жозиба кучини яна ҳам кўпроқ оширади, деб таъкидлади у.

А. Куньял КПССнинг ташаббускор ташқи сиёсатига, Совет Иттифоқининг реалистик таклифларига юксак баҳо берди. Бу таклифлар қуролланиш пойгасини жиловлашга, бутун халқаро вазиятни соғломлаштириш учун қулай шароит яратишга қаратилгандир.

У Португалиядаги сиёсат ва социал-иқтисодий вазият тўғрисида, Португалия коммунистлари 1974 йилги апрель революциясининг ғалабаларини ва демократик тузумни ҳимоя қилиш, мамлакатни эркинлик, демократия, тинчлик ва социал-иқтисодий тараққиёт йўлидан ривожлантириш учун сабот билан олиб бораётган кураш ҳақида ахборот берди. ПКП партия X съезди ўртага қўйган мақсадларга эришиш учун ҳаракат қилиб, ўз сафларини ва кенг меҳнаткашлар оммаси билан алоқаларини мустаҳкамламоқда.

М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитети номидан Португалия Компартияси билан қардошларча бирдамлик изҳор қилди ҳамда Португалия коммунистларининг ўз халқи ва ватани манфаатлари йўлидаги курашида уларга муваффақиятлар тилади.

М. С. Горбачев билан А. Куньял дунёда кескинлик сақланиб қолаётганлигига АҚШ ва НАТО империалист доираларининг хатарли ҳаракатлари, улар авж олдираётган қуролланиш пойгаси, биринчи навбатда ядровий қуролланиш пойгаси, Америка маъмуриятининг космосни ҳарбийлаштириш режалари сабаб бўлаётганлиги тўғрисида КПСС ва ПКПнинг якдил фикрини изҳор этдилар.

Шу муносабат билан ҳозир милитаризм ва зўравонлик кучларига қаршилик кўрсатиш учун, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини ҳимоя қилиш учун барча тинчликсевар кучларнинг активлигини ва баҳамжиҳат ҳаракатини ривожлантириш ҳар қачонгидан кўра муҳим эканлиги таъкидланди.

Суҳбат давомида КПСС ва ПКП, СССР билан Португалия ўртасида тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли асосларда яхши муносабатларни ривожлантиришга кўмаклашишга тайёр эканликлари тасдиқланди.

Фикрлашувлар муҳокама этилган барча масалалар юзасидан КПСС билан ПКП қарашлари бирлигини тасдиқлади. Ҳар иккала томон марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализмининг синалган принципларига амал қилиб, Совет Иттифоқи ва Португалия халқларининг манфаатлари, тинчлик, демократия ва социализм иши манфаатлари йўлида бундан буён ҳам ҳар иккала партиянинг дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамкамлашга интилаётганлиги изҳор қилинди.

(ТАСС).

МАДАНИЯТ ВА СПОРТ МАСКАНЛАРИ ТЎҒРИСИДА ПАРТИЯВИЙ ҒАМХЎРЛИК

27 июль куни Тошкентда республика партия активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда область, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, халқ депутатлари область, шаҳар, район Советлари ижроия комитетларининг раислари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, совет ва касаба союз ходимлари, матбуот, радио ва телевидение вакиллари иштирок этдилар.

«КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан партия, совет, жамоат ташкилотлари, министрликлар, идораларнинг вазифалари ҳақида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев доклад қилди.

Докладни муҳокама этишда Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари М. К. Оролбоев, Андижон область ижроия комитетининг раиси Д. Ҳ. Ҳасанов, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари А. В. Гончарова, Қашқадарё область Шаҳрисабз районидаги С. Муродов номли мактаб директори У. Хушвақтова, Наманган область Косонсой район партия комитетининг биринчи секретари С. Каримов, КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири В. Н. Костецкий, Навоий шаҳридаги «Фарҳод» маданият саройининг директори Л. П. Казаченко, Ўзбекистон ССР спорт комитетининг раиси М. И. Иброҳимов, Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. Раҳимбобоева, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари У. Р. Умарбеков, Фарғона шаҳридаги «Нефтяник» спорт комплексининг директори В. В. Белоногов иштирок этдилар.

Партия активи йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Е. А. Айтмуротов, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. К. Михайлов, О. У. Салимов, Х. А. Шоғазатов, Т. А. Алимов, У. У. Умаров, В. А. Хайдуров қатнашдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «КЛУБ МУАССАСАЛАРИ ВА СПОРТ ИНШООТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИ ЯХШИЛАШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИНИ БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН ПАРТИЯ, СОВЕТ, ЖАМОАТ ТАШКИЛОТЛАРИ, МИНИСТРЛИКЛАР, ИДОРАЛАРНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ҲАҚИДА

Ўртоқ И. Б. УСМОНХЎЖАЕВ доклади

Ўртоқлар!

Халқимизнинг бутун кўп қиррали бунёдкорлик турмуши КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш муддаоси билан суғорилган. Совет тузумининг ажойиб фазилати — меҳнаткашларнинг чуқур коммунистик онглилиги партия режаларини амалга ошириш йўлидаги курашда ёрқин ифодасини топмоқда. Меҳнаткашлар партиянинг ленинча сиёсий йўлини, унинг етилган социал-иқтисодий проблемаларни ҳал этишга новаторларча ёндашувини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Мамлакатни ривожлантиришни жадаллаштириш соҳасида халқ олдида турган вазифалар КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва июль Пленумларининг қарорларида ниҳоятда равшан ва аниқ белгилаб берилган. Гап янги сифат ўсиши ривожланишининг интенсив йўлига ўтиш, стратегик муҳим йўналишларда илдам олға бориш, экономикани структура жиҳатидан қайта қуриш, меҳнатни бошқариш, ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг самарали формаларидан фойдаланиш, социал проблемаларни тўлароқ ҳал этиш тўғрисида бормоқда, — деб таъкидлади КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев.

Интенсив ривожланиш йўлига ўтиш ишлаб чиқаришгагина эмас, шу билан бирга, маориф, фан, маданиятга, одамларнинг турмушига ҳам даҳлдордир. Ҳозирги шароитда одамнинг аҳамияти анча ошмоқда. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ходимнинг шахсий фазилатларига, унинг профессионал малакасига, онги ва хулқ-атворига ҳар қачонгидан кўра кўпроқ боғлиқ бўлиб қолмоқда. Социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш— бу пировард натижада шахсни камол топтириш, ишлаб чиқаришнинг соҳиби ва гражданин сифатида ҳар бир меҳнаткашнинг ташаббускорлигини ривожлантириш учун имкониятларни кенгайтириш тўғрисидаги масаладир. Олдимизда қанчалик мураккаб, кенг миқёсли вазифалар турган сайин халқ оммасининг жонли ижодкорлиги роли, уларнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги, ғоявий эътиқоди шунчалик кўпроқ ортиб бориши лозим.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўртоқ И. Б. УСМОНХЎЖАЕВ доклади

(Боши 1-бетда).

Партия социалистик турмуш тарзини такомиллаштиришга, кишиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашга, уларнинг ортиб бораётган маънавий эҳтиёжларини қондиришга катта эътибор бермоқда. Меҳнаткашларнинг бошқаришдаги иштироки муттасил кенгайиб бораётганлиги, меҳнат қилиш гарантияланган ҳуқуқи ва унга ҳақ тўлаш, шахснинг қадр-қиммати ва ҳуқуқларини ҳурмат қилиш, маданият бойликларидан кенг баҳраманд бўлиш—буларнинг ҳаммаси турмуш тарзимизнинг доимий бойликлари, ёрқин қирраларидир. Сиёсий барқарорликнинг, социал оптимизмнинг, келажакка комил ишончнинг ғоят муҳим манбаи мана шулардадир.

Инсонни активлаштиришда идеология иши алоҳида ўрин тутади. Социал жараёнларнинг жўшқинлиги, ўртага қўйилган вазифаларнинг миқёси барча ижодий кучларни сафарбар этишни, тарбиявий ишни план ва система асосида олиб боришни, унинг практика билан алоқасини кучайтиришни, шу ишнинг сифати ва самарасини оширишни талаб этади.

Идеология ишларини жамият тараққиётининг янги босқичи талабларига, меҳнаткашларнинг маълумот ва маданият даражаси талаб — эҳтиёжлари ошганлигига мувофиқ ҳолда, халқаро майдондаги ғоявий кураш кескин кучайганлигини ҳисобга олиб юритиш керак — партия Марказий Комитети ҳозирги шароитда тарбиявий иш самарадорлигини ошириш вазифасини шундай қилиб қўймоқда.

Партия Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори шахсни уйғун камол топтиришни таъминлаш, меҳнаткашларнинг қобилият ва истеъдодларини ривожлантириш ҳақида КПСС қилаётган ғамхўрликнинг янги ифодаси бўлди. Ғоят катта аҳамиятга молик бўлган бу ҳужжат мамлакатда маданий-маърифий ва физкультура-соғломлаштириш ишларини янада ривожлантиришда принципиал янги босқични бошлаб берди. Бу ҳужжат партия ташкилотларини ҳар томонлама асосланган ва узоқ вақтга мўлжалланган ҳаракат программаси билан қуроллантиради.

КПСС Марказий Комитетининг қарори Ўзбекистон учун айниқса, муҳим аҳамиятга эга. Чунки бизда аҳолининг анчагина процентини 30 ёшгача бўлган кишилар ташкил этади.

Партия социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш, жамият ҳаётининг барча жиҳатларини такомиллаштиришни одамларнинг ижтимоий онгини ҳар томонлама ошириш, уларни ғоявий-сиёсий ва ахлоқий жиҳатдан чиниқтириш билан тобора маҳкам боғлаб олиб бормоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети мана шу йўл-йўриқларга амал қилиб, идеология ишининг аҳволи учун партия комитетларига талабчанликни кучайтирмоқда. Партия ташкилотлари, давлат, совет ва хўжалик органлари фаолиятида ишга реалистик ижодий ёндашиш, камчиликларга муросасизлик тобора мустаҳкам қарор топмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини, салбий ҳодисаларга қарши муросасиз, кескин кураш, ҳамма жойда тартиб уюшқоқлик, интизомни қарор топтириш соҳасидаги принципиал йўлни меҳнаткашлар якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Республикада барча соҳаларни партия ишига содиқатли, ҳалол кишилар билан мустаҳкамлаш борасида катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Жамиятимизга зид ҳодисаларга, айниқса мансабини суиистеъмол этиб, жиноятлар қилишга қарши изчил кураш олиб борилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети сиёсий—тарбиявий ишларни кучайтириш юзасидан бир қанча жиддий тадбирларни амалга оширди, идеология ишининг кўпгина участкаларида кадрларни ўзгартирди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларини пропаганда қилиш ва амалга оширишда, жамоатчилик онгини қайта йўналтиришда оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг роли оширилмоқда. Республика матбуот, телевидение ва радиоэшиттириш ходимларини хабардор қилиб туриш системаси ишлаб чиқилди ва уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси маъқуллади, республика, область ва район миқёсида матбуот конференциялари ўтказиб туриш муддатлари ва формалари белгиланди.

Оммани, айниқса ёшларни тарбиялашни яхшилаш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузурида илғор анъаналар, урф-одат ва расм-русумларни пропаганда қилиш, жорий этиш ва ривожлантириш асосида совет турмуш тарзини такомиллаштириш билан шуғулланадиган республика кенгаши тузилди. Худди шундай кенгашлар барча область, шаҳар, район партия комитетлари ҳузурида, бошланғич партия ташкилотларида, министрликлар ва идораларда ҳам тузилмоқда. Омманинг меҳнат ва сиёсий активлигини янада ошириш, интизомни мустаҳкамлаш, коммунизм қурувчисининг ахлоқ нормалари ва принципларини ҳар бир кишида шакллантириш юзасидан партия олиб бораётган йўл уларнинг фаолиятига асос қилиб олинади.

Хуллас, партиянинг баландпарвоз сўзлар эмас, балки амалий ишлар қилиш керак, деган талаби республика партия ташкилотларининг ҳаёти ва ишига мустаҳкам кириб бормоқда. Бу нарса ишлаб чиқаришни ривожлантириш кўрсаткичларини яхшилашга дуруст таъсир кўрсатмоқда. Меҳнат коллективларини иш маромини оширишга, мавжуд резервлардан тўлароқ фойдаланишга сафарбар этмоқда. Шу йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистон халқ хўжалигини ривожлантириш якунлари шундан далолат бериб турибди.

Саноат корхоналари олти ойлик планни муддатидан илгари, 27 июнда бажардилар. Белгиланган топшириққа қўшимча равишда 48 миллион сўмлик кўп маҳсулот реализация қилинди. Шуниси қувончлики, индустриямиз биринчи марта йил бошидан бошлаб ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръатларини йиллик планда белгиланганидан оширишга эришди. Ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилга нисбатан 7,4 процент ўсди.

Меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари йиллик топшириқдаги 3,4 процент ўрнига 4,8 процент ошди. Шу омил ҳисобига саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши 68 процентга етди.

Қурувчилар яна ҳам яхшироқ ишлайдиган бўлдилар. Янги Қўқон химия заводи ва Тошкент шоли оқлаш заводида, Бухоро тўқимачилик комбинатининг Хазораспдаги филиалида қурилишлар битказилиб, улар маҳсулот бера бошлади. Ҳаммаси бўлиб 1,4 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди, 1,3 миллион квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди.

Агросаноат комплексида ҳам ижобий ўзгаришлар юз беряпти. Пахтакорларнинг меҳнатига топширилган хом ашёнинг миқдоригагина қараб эмас, балки пировард маҳсулот ишлаб чиқариш ва унинг сифатига қараб ҳақ тўлаш ўзини тўла оқлади. Ўтган йилги ҳосилдан ундан аввалги мавсумдагига қараганда 100 минг тонна кўп тола олинади.

Пиллачилар социалистик мажбуриятларини ошириб бажаришди. Улар 32 минг тонна пилла топширишди. Беш йиллик бошидан буён эса қўшимча равишда 15 минг тоннадан кўпроқ пилла тайёрлашди.

Каноп, сабзавот, мева ва резавор мева харид қилиш план топшириқлари белгиланган даражада давом этмоқда.

Халқ хўжалигида фойда олиш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 18 процент ёки 140 миллион сўм кўпайганлигини ҳам ижобий хол сифатида қайд этиш керак.

Экономиканинг ривожланганлиги, унинг имкониятларидан яна ҳам тўлиқ фойдаланилаётганлиги меҳнаткашларнинг моддий ва маданий даражасини янада ошириш учун шарт-шароитлар яратмоқда. Уларнинг меҳнат ва турмушини ташкил этиш яхшиланмоқда, шаҳар билан қишлоқдаги яшаш шароитлари бир-бирига яқинлашмоқда.

Одамларнинг бўш вақтини ташкил этиш, маънавий камол топиши ва жисмоний чиниқишини йўлга қўйишда кўп ишлар қилинаяпти. Бугунги кунда республикада 4 мингтадан кўп клуб, маданият уйлари ва саройлари, 90 та парк, 180 та стадион, 5 мингтадан зиёд спорт зали ва отиш тири, 200 га яқин сузиш бассейни, 30 мингта спорт майдони мавжуд.

Кўпгина саноат корхоналари, колхозлар, совхозлар, ўқув юртлари, маданий-оммавий ва спорт ишларининг яхшигина базасига эга. Маданият ва спортни ривожлантиришга масъулият билан қаралаётган жойларда клуб муассасалари ва спорт иншоотлари амалда меҳнаткашларнинг оммавий ҳордиқ чиқариш ва маданий дам олиш марказларига айланмоқда.

Маданий-маърифий ишларни такомиллаштириш тўғрисидаги масала партия ташкилотларининг ҳамиша диққат марказида турган корхоналар ва хўжаликлар оз эмас. Масалан, уларнинг ташаббуси билан «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Қўқон суперфосфат заводи, Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг маданият саройлари ва клубларида мунтазам равишда меҳнат, маданият ва турмуш эстафеталари, мусобақадош бригадаларнинг учрашувлари, ғолибларнинг меҳнат рапортларига бағишланган кечалар, лекция ва докладлар ўтказилиб турилади. Ихтирочилар ва рационализаторлар илмий техника жамияти ташкилотлари билан ҳамкорликда фан ва техника кунлари, профессионал маҳорат конкурслари ўтказиляпти. Маданий-маърифий муассасалар фаолияти меҳнат коллективларининг ишлаб чиқариш топшириқларини бажариш билан тобора маҳкам боғлаб олиб борилаётганлиги жуда муҳимдир. Масалан, «Савай» совхозида маданият одамларнинг қобилиятини ривожлантириш, коллективда соғлом аҳлоқий муҳитни шакллантириш омили бўлиб қолмоқда. Бу эса меҳнат самарадорлигини оширишга, хўжалик планларини муттасил бажаришига, экономикасини мустаҳкамлашига талай даражада кўмаклашмоқда. Совхоз ҳар йили 20 минг тоннадан кўпроқ пахта, 430 тонна гўшт, 2700 тонна сут, 3 минг тонна дон, шунингдек бошқа кўплаб дала ва ферма маҳсулотларини етказиб бермоқда.

Бизда бундай хўжаликлар оз эмас.

Республикада жисмоний чиниқиб, меҳнат ва жамоат активлигини ошириш учун кишиларнинг имкониятлари кенгайиб бормоқда. Чирчиқдаги қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг «Сплав» спорт клубида тўлақонли ва қизиқарли ҳаёт жўш урмоқда. Клубнинг енгил атлетика йўлкалари бўлган стадиони, суви иситиладиган бассейн, теннис кортлари, оғир атлетика, ҳар турли ўйинлар, бокс, волейбол, баскетбол, городки машғулотлари олиб бориш учун спорт залидан иборат иншоотларида одамлар ҳамиша гавжум бўлади. «Энг спорт севар цех» номини олиш учун ўтказилаётган мусобақа, «Бутун оиламиз билан стартга чиқамиз!», «Бутун бригада аъзолари билан — стадионга!» шиори остида ўтказиладиган мусобақалар жуда оммалашиб кетди.

Комбинатда «Саломатлик» комплекс программаси амалга оширилмоқда. Бу программа соғломлаштириш ва оммавий физкультура ишларининг, диагностика ва даволашнинг турли формаларини жорий этишни кўзда тутади. Цехларда ишлаб чиқариш гимнастикаси ўтказиб турилади, даволаш-соғломлаштириш бўлимлари ташкил этилган, спорт тренажёрлари, сауна ҳаммомлари бор. Буларнинг ҳаммаси ишчи ва хизматчиларга бўш вақтларида жисмоний тарбия билан шуғулланиш ва чиниқиш имконини бермоқда. Натижада касалликлар, кадрлар қўнимсизлиги йил сайин камаймоқда, меҳнат интизоми мустаҳкамланмоқда; оқибат натижада булар ишлаб чиқариш кўрсаткичларига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Кўпгина шаҳарлар ва районларимизда ажойиб маданият ўчоқлари, замонавий спорт иншоотлари барпо қилинган. Уларда ҳар қандай миқёсдаги мусобақа, оммавий байрамлар, концерт ва фестивалларни муваффақиятли ўтказиш мумкин. Ҳар куни уларда республика аҳолисининг учдан бир қисми— 6 миллион киши бадиий ижодкорлик ва спортнинг турли хиллари билан шуғуллана олади.

Аммо биз коммунистик қурилишда маданият ва спортнинг мавжуд моддий базасидан, бўш вақтни ташкил этиш, ижодий қобилиятларни ривожлантириш ҳамда жисмоний чиниқтириш имкониятларидан қониқарсиз фойдаланаяпмиз. Партия, совет органларининг, касаба союз, комсомол, спорт ташкилотларининг, министрликлар, идоралар ва муассасалар раҳбарларининг бу соҳадаги ишини танқидий нуқтаи назардан баҳолаб, уни қайта қуриш лозим.

Маданият ва спорт муассасаларининг иш савияси меҳнаткашларнинг тез ўсиб бораётган маънавий эҳтиёжларидан ҳали жиддий орқада қолаётганлиги сабабли шундай қилишга тўғри келмоқда. Маданият органлари, спорт комитетлари ва жамиятлари, касаба союз, комсомол ташкилотларининг ходимлари одатда одамларнинг маданий эҳтиёжларини мунтазам ўрганмайдилар, бу эҳтиёжларни амалга ошириш юзасидан собитқадам иш олиб бормаяптилар. Кўпгина маданият ва спорт муассасалари асосан томоша кўрсатиш тадбирлари билан банд бўлиб, ижодий коллективлар, ижрочилик маҳорати кўриги, кўргазмалар, фестиваллар, мунозаралар ва бошқа шунга ўхшаш иш формаларидан аҳён-аҳёнда фойдаланадилар. Маданий-маърифий ва спорт иншоотларининг иш билан қай даражада бандлигини яхши контроль қилмайдилар.

Ижодий союзлар, кўнгилли спорт жамиятлари, ДОСААФ бу муҳим ишда ўз вазифаларини белгилаб олишмаган.

Самарқанд областида (область партия комитетининг секретари ўртоқ Х. Нормуродов, область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Н. Иброҳимов) клублар ва маданият уйларининг томоша заллари одамлар билан ўрта ҳисобда 30 процент тўлаётган бир пайтда жиддий ғоявий-тарбиявий иш олиб бориш ҳақида қандай гап бўлиши мумкин?

Андижон областининг (область партия комитетининг секретари М. Муҳитдинов, область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ М. Тожихалилова) Андижон, Москва, Балиқчи, Қўрғонтепа, Хўжаобод районларидаги маданият уйлари ва клублари шанба ва якшанба кунлари дам олиб, қолган кунлари эрталаб соат тўққиздан олтига қадар ишлаб, бунинг устига иш кунларида ҳам уларнинг эшигида қулф осилиб ётганида уларнинг иш режими кимларнинг манфаатини кўзлаб белгиланганини тушунолмай ҳунобинг ошади. Балки бундай иш тартиби мазкур муассасалар ходимлари учун қулайдир, лекин меҳнаткашларга асло тўғри келмайди.

Кўпгина спорт иншоотлари ўз ҳолига ташлаб қўйилганидан ҳамиша бўм-бўш ётади. Умуман республикада улардан фойдаланиш коэффициенти 25—30 процентни ташкил этади. Наманган шаҳридаги (область партия комитетининг секретари ўртоқ Х. М. Аҳмедова) Ленин комсомоли номли ва «Спартак» стадионлари, Гулистон шаҳридаги (область партия комитетининг секретари ўртоқ С. Давлатова) стадионлар, Хоразм (область партия комитетининг секретари ўртоқ Р. Худойберганова), Жиззах (область партия комитетининг секретари ўртоқ Н. Ф. Зинченко) ва Сурхондарё (область партия комитетининг секретари ўртоқ Т. Менглиев) областларининг қатор спорт базаларида бу рақам атиги 10—15 процентни ташкил этади.

Ёки бўлмаса Тошкент шаҳридаги спорт базаларини олиб кўрайлик. Уларнинг кўпчилиги республика терма командалари учунгина эмас, балки мамлакат терма командаларининг олимпиада ўйинларига тайёргарлик кўриш маркази бўлиб, катта халқаро ва Бутуниттифоқ турнирлари ва чемпионатлари ўтказиладиган жойга айланган. Шу билан бирга ҳамиша бўм-бўш туриб, айниқса аҳоли яшайдиган жойларда қаровсиз ҳолга келиб қолган спорт иншоотлари оз эмас. Ҳозир, ёз пайтида бассейнлар болалар ва ўсмирларнинг, микрорайонлар аҳолисининг дам оладиган маркази бўлиши керак. Афсуски, уларнинг тенг ярми ишламаяпти. Киров, Фрунзе, Чилонзор, Акмал Икромов районларидаги бир қанча бассейнлар эса ахлатхонага айлантириб юборилган. Тошкент шаҳар партия комитети (шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ А. Гончарова) ҳамда шаҳар ижроия комитети (шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ В. Оловуддинова) шундай аҳвол билан келишувчилик қилиши мумкинми ахир?!

Спорт иншоотларидан фойдаланишга тор маҳкамачилик нуқтаи назаридан ёндошишга қарши кескин кураш олиб боришимиз керак. «Динамо» спорт жамияти Ўзбекистон кенгашининг Тошкентда ажойиб базаси бор. Бу ерда стадион, бир қанча спорт заллари, теннис стадиони, отиш тири мавжуд. Аммо жамият раҳбарлари меҳнат ва ўқув коллективларининг вакиллари билан, шу яқин атрофда яшовчи кўпдан-кўп аҳоли билан оммавий физкультура-соғломлаштириш ишлари олиб боришни хоҳламаслиги оқибатида кундуз кунлари бу иншоотлар кўпинча ҳувуллаб ётади.

Министрликлар, идоралар, корхоналар ва муассасалар, касаба союз ташкилотлари, спорт жамиятлари раҳбарлари ҳар бир спорт иншооти халқнинг пулига қурилганини ва улар халққа хизмат қилиши кераклигини ниҳоят тушуниб олишлари керак. Партия ва совет органлари барча спорт иншоотларини мумкин қадар кўпроқ банд қилишни таъминлашлари, улар мактаб ўқувчилари, ҳунар-техника билим юртлари талабалари учун бепул, олий ўқув юртларининг студентлари учун эса белгиланган ижара ҳақининг ярмини тўлаш шарти билан бериб қўйилишини кузатишлари зарур.

Кўпгина областларда бадиий ҳаваскорлик қатнашчилари камайиб кетаётганлиги жиддий ташвиш туғдирмоқда. Техника ижодкорлигини ривожлантиришга келсак, бу иш баъзи жойлардагина йўлга қўйилган.

КПСС Марказий Комитетининг қарори асосида маданий-маърифий ва оммавий физкультура ишларини тубдан қайта қуриш — бизнинг биринчи даражали, энг муҳим вазифамиздир. Маданият ва спортнинг ҳар бир муассасаси амалда ғоявий-тарбиявий иш олиб бориш, социалистик турмуш тарзини қарор топтиришда партия ташкилотларининг таянч маркази бўлишига интилишимиз лозим.

Бўш вақтни уюштириш соҳасидаги бутун фаолиятимиз конкрет инсонга бўйсундирилиши, унинг ўсиб бораётган қизиқишларини ҳисобга олиши керак. Бу иш формасини бир қолипда ишлашга йўл қўймасдан, турли категория ва ёшдаги аҳолининг эҳтиёж ҳамда истакларини ҳисобга олиб ижодий равишда танлаш керак.

Саройларимиз, клубларимиз халқ университетлари, ҳаваскорлик бирлашмалари, кино ва фотостудиялар, ҳаваскорлик театрлари ва шунга ўхшаш бошқа жамоат ташкилотлари тармоғини кенгайтириш ва активлаштириш имкониятига эга. Сиёсий баҳслашувлар, ижодий ходимлар билан учрашувлар, лекциялар, халқ сайиллари, театрлаштирилган томошалар ҳар бир маданият муассасаси фаолиятидан мустаҳкам ўрин олиши лозим.

Мазмунан бой, ёрқин, ранг-баранг тадбирлар социал-иқтисодий ривожланиш масалаларини ҳал этишда одамларнинг меҳнат ва ижтимоий активлигини оширишга кўмаклашиши керак. Шу мақсадда маданий-маърифий ишнинг республика, область, шаҳар, район, меҳнат коллективининг ҳаёти билан алоқасини мустаҳкамлаш керак. Маданий-маърифий муассасаларнинг ходимлари корхоналар, колхозлар, совхозлар меҳнаткашларининг юмушларини, улар ютуқларини, камчиликларини, ҳал этилмаган проблемаларни яхши билишлари ва ўз ишларида буни ҳисобга олишлари керак.

Техника тараққиёти, ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш, маҳсулот сифатини ошириш йўллари, тежамкорлик режимини кучайтириш, планлаштириш, бошқариш, бутун хўжалик механизмини такомиллаштириш масалаларини тушунтириб беришга алоҳида эътибор бериш зарур. Илмий-техника ахборотини ёйишни, илғор тажрибани пропаганда қилишни жиддий яхшилаш лозим.

Маданият муассасаларининг ўтмиш сарқитларига, ичкиликбозлик, безорилик, беҳаёлик сингари социалистик турмуш нормаларини бузиш ҳолларига қарши қаратилган меҳнаткашларни ахлоқий тарбиялаш, жамоатчилик фикрини шакллантириш соҳасидаги фаолиятини муттасил такомиллаштириш талаб этилади.

Биз ҳар бир клуб, маданият саройи ҳузурида лекторийлар ва саломатлик, турмуш, ахлоқий тарбия, ҳуқуқ билимлари халқ университетлари очишимиз ҳамда корхоналарнинг ётоқхоналарида, қизил бурчакларида уларнинг филиалларини очишни кўзда тутишимиз керак.

Маълумки, ҳозир ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш кескин кучайтириб юборилди. КПСС Марказий Комитети кўзда тутган тадбирларнинг амалга оширилиши ҳозироқ дастлабки самара бермоқда. Июнь ойининг ўзидагина алкоголли ичимликлар сотиш бизда ўтган йилнинг июнь ойига нисбатан 65 миллион сўмлик ёки қарийб 56 процент камайди.

Ичкиликбозликка қарши курашга оммавий, ҳужумкор тус бериш керак. Бунда маданий-маърифий ва физкультура соғломлаштириш ишларининг барча воситаларидан фойдаланиш, шу мавзуда лекция ва суҳбатлар, медицина ходимлари, юристлар билан учрашувлар уюштириш, хушёрлар клубини ташкил қилиш, спиртли ичимликларсиз байрам ва маросимлар ўтказиш керак.

Диний сарқитларга барҳам бериш — маданият ўчоқлари ишининг муҳим йўналишидир. Маданият муассасалари мунтазам равишда атеистик пропаганда олиб боришлари, динга ишонувчилар ўртасида олиб бориладиган ишларни ҳар томонлама кучайтиришлари, бутун аҳолида, айниқса ёш авлодда атеистик эътиқодни шакллантиришлари керак.

Маданий-маърифий муассасалар ишида интернационал тарбия масалалари алоҳида ўрин олиши керак. Халқларнинг ленинча дўстлиги миллатлараро муносабатларнинг қонуни, жамиятимиз тараққиётини ҳаракатга келтирувчи кучдир.

Рус тилини ўрганиш интернационал тарбиянинг энг муҳим, ғоят таъсирчан омилидир. Рус тили рус халқинингина эмас, балки мамлакатдаги барча бошқа халқларнинг ҳаёти, маданияти билан алоқада бўлишнинг қудратли воситасига айланди. Рус тилини ўрганиш миллатларнинг гуллаб-яшнашига ва ўзаро яқинлашувига кўмаклашади.

Республикада аҳолини интернационал ва ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашда бой тажриба тўпланди. Совет халқи фашизм устидан қозонган Ғалабасининг 40 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик даврида айниқса кўп иш қилинди. Мавжуд тажрибадан бундан кейин ҳам, айниқса ёшлар, ўсмирлар билан иш олиб боришда кенг фойдаланиш керак. Ҳолбуки бу ишда расмиятчилик ва кампаниябозлик бизда ҳали оз эмас.

Умум совет анъаналарини пропаганда қилиш, совет халқига мансубликдан фахрланиш туйғусини шакллантириш ҳамда социализм ғалабаларини ҳимоя қилишга шай бўлиб туриш ёшларни интернационал, ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг асосий ўзаги бўлиши керак. Ўзбекистон ДОСААФ марказий комитети (ўртоқ А. М. Ҳожибоев), маданият министрлиги (ўртоқ З. Р. Раҳимбобоева), Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети (ўртоқ Н. М. Маҳмудова), комсомол Марказий Комитети (ўртоқ Б. А. Алламуродов), спорт комитети (ўртоқ М. И. Иброҳимов), маориф министрлиги (ўртоқ О. С. Аббосова), республика ҳарбий комиссариати (ўртоқ Ў. Р. Мўминов), Туркистон ҳарбий округи штаби билан биргаликда ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашни яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқишлари зарур. Яқин вақт ичида шаҳар ва районларда ёш учувчилар, парашютчилар, десантчилар, чегарачилар, денгизчиларнинг клубларини, мудофаа-спорт лагерларини ташкил этиш керак.

Партиямиз меҳнаткашларни эстетик руҳда тарбиялаш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилмоқда. Маданият ва спорт муассасалари бу ишда ғоят муҳим роль ўйнашлари керак, албатта.

Витриналар, стендлар, ҳурмат тахталари ташкил этиш, уларни яхши ўйлаб, бадиий-сиёсий безаш ёшларни ахлоқий ва эстетик тарбиялашда муҳим роль ўйнайди. Афсуски, бу ишда ҳам камчиликларимиз оз эмас. Андижон, Жиззах, Қашқадарё, Сирдарё областлари, Қорақалпоғистон АССРдаги клублар, парклар, кутубхоналар, стадионларда кўргазмали агитация ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Улар эскириб кетган фотосуратлар ва плакатлар билан тўлдириб юборилган.

Маданий-маърифий муассасалар, вокал-чолғу ансамбллари репертуарининг ғоявий-бадиий жиҳати партия органлари, маданият министрлиги, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг алоҳида назорати остида бўлиши лозим. Текшириш шуни кўрсатдики, уларнинг репертуарида чет элларнинг дидсиз музикаси кўп ўрин олган.

Партия, касаба союз, комсомол комитетлари, маданият органлари эстрада коллективлари ва дискотекаларнинг фаолиятини диққат билан ўрганиб чиқишлари, қисқа вақт ичида бу ерда тўла тартиб ўрнатишлари керак.

Ҳаваскор авторлар билан ишлашни ҳам яхшилаш, улар учун консультация пунктлари тузиш, уларни маданият саройлари ва уйлари ҳузуридаги ҳаваскорлик қўшиқ ва музика клубларига бирлаштириш керак. Одамларнинг қизиқишларига қараб тузилган ҳаваскорлик бирлашмаларининг иш мазмунига назоратни кучайтириш, репертуарни шакллантиришда халқ чолғу ва вокал-чолғу асбоблари ансамблларига, юксак ғоявий-бадиий программа тузишда дискотекаларга мунтазам ёрдам кўрсатиш лозим.

Партия комитетлари, Ўзбекистон ССР Кинематография давлат комитети (ўртоқ А. О. Тўраев) репертуар планларини муттасил таҳлил этиб туришлари, маданият саройлари ва уйларини, клубларни киноустановкалар билан, совет киносининг энг яхши асарлари билан таъминлашлари зарур.

Кейинги пайтда маданий спорт комплекслари кенг ривож топди. Улар иш олиб бораётган жойларда аҳолининг бўш вақтини уюштириш даражаси анча ошмоқда, меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатишнинг кўпгина проблемалари турли идоралар билан биргаликда ҳал этилмоқда, маданият ва спортнинг моддий базасидан анча самарали фойдаланиляпти.

Тошкентдаги Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Старт» маданий-спорт комплекси эшиги барча хоҳловчилар учун ҳамиша очиқ туради. Яхши жиҳозланган спорт иншоотлари, маданият саройи, «Москва» кинотеатри, китоб магазини, оталиқдаги мактабларнинг спорт майдончалари дам олиш кунлари авиасозлар ва уларнинг оила аъзолари, яқин атрофдаги микрорайонларнинг аҳолиси билан гавжум бўлади. Бу ерда спорт байрамлари ҳамда «Саломатлик» спартакиадалари ўтказилиб туради, бадиий ҳаваскорлик коллективлари стадионда концерт қўйиб беришади, китоб савдоси йўлга қўйилган. Тематик кинофильмлар намойиш қилинади. Маданий-спорт комплекси бўш вақтни қизиқарли ва фойдали ўтказиш, шахсни уйғун камол топтириш мақсадида мавжуд маданий-маърифий муасассалар ва спорт иншоотларидан самарали фойдаланиш учун аҳолига янги имкониятлар очиб берди.

Кўриб турибсизларки, маданий-спорт комплексларининг фойдаси бениҳоя катта. Шундай экан, нега энди бир қанча шаҳарлар ва районларда бундай комплексларни бунёд этишни пайсалга солаётганликларига тушунолмаяпмиз. Партия комитетлари, маданият министрлиги, спорт комитети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, комсомол Марказий Комитети, министрлик ва идоралар барча шаҳар ва районларда маданият-спорт комплекслари ташкил этишни 1987 йилгача ниҳоясига етказишлари керак. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети (ўртоқ С. У. Султонова) бу масала ҳусусидаги ўз қарорининг бажарилишини қаттиқ контроль қилиши, маҳаллий Советлар ижроия комитетлари ҳисоботларини мунтазам эшитиб туриши керак.

Маданият ва истироҳат боғлари оқилона ва фойдали дам олишнинг катта имкониятларига эга. Аҳоли бўш вақтларида Тошкентдаги Тельман номли, Андижон ва Намангандаги марказий боғларда бўлишни хуш кўради. Лекин бизда қаровсиз парклар ҳали кўп. Ленин комсомоли номли парк республика пойтахтининг энг гавжум жойидадир. Шаҳар комсомоллари ва ёшлари бунёд этган бу парк узоқ йиллар мобайнида тошкентликларнинг ҳордиқ чиқарадиган севимли жойи бўлиб келди. Ҳозир эса минглаб келувчиларга битта душхонали ифлос пляж, моторли қайиқларда сайр қилиш ҳамда болалар темир йўли таклиф қилинади. Ёзги театр, спорт майдончалари, катта зал, техника ижодкорлиги биноси ҳувуллаб ётибди. Шаҳарнинг Октябрь районидаги Пушкин номли маданият ва истироҳат боғи ҳам яхши аҳволда эмас.

Корхоналарнинг шаҳар чеккаларидаги дам олиш зоналаридан бўш вақтни ташкил этишда янада самарали фойдаланишни актив йўлга қўйиш лозим. Дам олиш зоналари одамлар табиат қўйнида шунчаки бўладиган жой эмас, балки соғломлаштириш спорти билан шуғулланадиган, ГТО комплекси нормаларини топширадиган жой ҳам бўлсин. Шундай манзилгоҳларда спорт майдончалари ва иншоотлари, очиқ бассейнлар, пляжли ҳовузлар бўлишини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш керак. Ҳордиқ чиқариш жойлари билан аҳоли кварталлари ўртасида қулай транспорт қатнови йўлга қўйилган бўлиши керак. Бу жойлар амалда соғлом турмуш тарзини қарор топтиришнинг таянч маркази бўлиб қолиши лозим.

Аҳоли истиқомат қилаётган жойларда, айниқса болалар ва ўсмирлар ўртасида ишни ташкил этиш, энг оддий спорт иншоотлари қуришда маҳаллий Советлар, республика уй-жой коммунал хўжалик министрлиги ва унинг жойлардаги органлари муҳим роль ўйнайди.

1981 йилда меҳнаткашларнинг истиқомат жойларидаги спорт иншоотлари қуриш ва улардан фойдаланишга назоратни кучайтириш мақсадида республика ҳукумати Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР уй-жой-коммунал хўжалик министрлиги, барча областлар коммунал хўжалиги бошқармалари ҳамда Тошкент шаҳар коммунал хўжалик бошқармаси ҳузурида оммавий-физкультура ва спорт соғломлаштириш бўйича бўлимлар тузди.

Афсуски, бу ишда тубдан ўзгариш юз бермади. Ижроия комитетлари, уй-жой коммунал хўжалик министрлигининг ўртоқ А. М. Илюхин ва бу масалаларга масъул бўлган унинг биринчи ўринбосари ўртоқ А. К. Каримовдан иборат раҳбарлари ҳамон эскичасига, ижодий шавқ-завқсиз ва ташаббуссиз ишлаяптилар, ўз олдиларида турган проблемаларни ҳал этиш йўллари ва методларини жуда сусткашлик билан қидирмоқдалар. Натижада тўгараклар, спорт секцияларининг тармоғи камайиб, болалар ва ўсмирлар ўртасида ҳуқуқ-тартиботни бузиш ҳоллари кўпаймоқда.

Уй-жой-коммунал хўжалик министрлиги ва Тошкент шаҳар ижроия комитети ўзларига қарашли ташкилотларнинг ташкилотчи-педагог кадрлар танлаш, жой-жойига қўйиш соҳасидаги ишларини ғоят қониқарсиз назорат қиляптилар.

Бугун биз Ўзбекистон ССР Госстройи шаънига ҳам таъна билдиришга ҳақлимиз. Госстрой уй-жой массивлари маданий-спорт иншоотлари билан айни бир пайтда фойдаланишга топширилишини назорат қилиб боришга мажбурдир.

Сергели районида, Юнусобод массивида юз минглаб аҳоли яшайди. Лекин бу ерда биронта ҳам стадион, бассейн, спорт зали, маданият уйи йўқ. Гражданларнинг кўплаб шикоят қилишига қарамай, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари комиссиялари объектларни спорт иншоотлари бўлмаса ҳам қабул қилиб олишни давом эттирмоқдалар. Бундай практикага қатъиян барҳам бериш керак.

Госплан, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, Госстрой, маданият министрлиги, спорт комитети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, министрликлар ва идоралар янги маданият муассасалари ва спорт иншоотлари қуриш, мавжуд объектларни реконструкция қилиш ва уларни жиҳозлаш соҳасида катта вазифаларни ҳал этишлари лозим. Бу ўринда жиддий бош қотирадиган нарсалар кўп. Республикадаги 121 клуб муассасаси авария ҳолига тушиб қолган, 478 клубни капитал ремонт қилиш керак. Клубларнинг 80 проценти мослаштирилмаган биноларга жойлашган. Сирдарё, Бухоро, Самарқанд, Хоразм областларида эса бундай клублар 90 процентдан ошиб кетади.

Область партия комитетлари, область ижроия комитетлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари тармоқларни иқтисодий ва социал ривожлантириш планларини ишлаб чиқиш чоғида маданият ва спортнинг моддий базасини янада мустаҳкамлаш масалаларини ҳам, ундан янада самарали фойдаланишнинг йўл-йўриқларини ҳам пухта ўйлаб кўришлари керак. Республика Госплани, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, маданият министрлиги, Ўзбекистон ССР спорт комитети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети бу катта ва муҳим ишни ташкил этиш ҳамда уни назорат қилиш ишини ўз қўлларига олишлари лозим.

Ўртоқлар!

Ҳар қандай ишнинг муваффақиятини одамлар ҳал қилади. Республикада 20 мингдан кўпроқ маданий-маърифий ходимлар, салкам 4 минг тренер, методист-инструктор, спорт жамиятларининг ходимлари, 13 минг физкультура ўқитувчиси меҳнат қилмоқда. Улар орасида бутун билимини, меҳнатини, ижодини ўзи севган ишга бахш этаётган малакали, ташаббускор, ҳалол ишлайдиган кишилар кўп.

Шу билан бирга маданий ва спорт муассасаларининг кўпчилик ходимлари етарли профессионал билимга, таъбир жоиз бўлса айтиш мумкинки, тегишли ижодий маълумотга эга эмас. Бефарқлик, тепса тебранмаслик, омма ўртасида ишни ташкил этишга ўқувсизлик юқорида биз айтган бўм бўшликка олиб келади. Бу бўм бўшлик эса кўп ҳолларда ҳисоботлардаги ошириб кўрсатилган рақамлар билан тўлдирилади.

Оққўрғон район маданият уйида ҳисоботга ишониладиган бўлса, ўтказилган клуб тадбирлари ҳақиқий рақамдан 10 баравар ошиб кетган. Балиқчи район маданият уйи раҳбарлари тадбирлар сони кетидан қувиб, агитаторлар ва сиёсий ахборотчилар, «Билим» жамияти лекторларининг чиқишларини ҳам, хўжаликларда техника ремонтининг бориши ҳақида ўтказилган кенгашларни ҳам ҳужжатга қўшиб юборишган. Қашқадарё областидаги умумий таълим мактаблари, ҳунар-техника билим юртлари, техникумлар, Қорақалпоғистон АССРдаги колхоз ва совхозлар, Навоий ва Хоразм областларидаги район спорт комитетлари физкультура коллективларининг бир қанча ҳисоботларида спорт иншоотларида шуғулланувчилар сонини бир неча баравар ошириб кўрсатишган. «Пахтакор», «Буревестник», «Спартак» кўнгилли спорт жамиятларининг спорт объектларидан фойдаланиш тўғрисидаги маълумотларда ҳам қўшиб ёзишлар кўпайган.

Булар — шунчаки иш эмас. Одамларнинг келиши, ўтказиладиган тадбирларнинг, халқ университетлари, спорт секциялари ва группаларининг, ҳаваскорлик иштирокчиларининг, ўринларнинг сонига мувофиқ бу ташкилотларда ишловчиларга ҳақ тўланади. Кўрсаткичларни ошириб кўрсатиш натижасида ходимларнинг маоши ҳам асоссиз ўсиб боравераверади.

Маданият ва спорт муассасаларининг иш самарадорлигини уларнинг ходимларини танлаш, ўқитиш ва тарбиялашни такомиллаштирмасдан туриб ошириб бўлмайди.

Республикада маданият ва спорт соҳасида кадрлар билан муайян иш олиб борилмоқда. Кейинги пайтда ишбилармон мутахассислар, ташаббускор кишилар кўпайди. Аммо клуб ходимларининг атиги учдан бир қисми, спорт ходимларининг эса ярмидан ҳам кам қисми махсус маълумотга эга.

Кадрларни тарбиялаш — мураккаб жараён. Бу нарса кўп омилларга боғлиқ. Аввало, бу ишни кун сайин назорат қилиб туриш керак. Назорат ўртоқларча ёрдам кўрсатишни, фойдали маслаҳатлар беришни ва айни пайтда топширилган иш учун қаттиқ талабчанлик қилишни кўзда тутади. Шу нарса унутилган жойларда жиддий хато ва камчиликлар юз бериши турган гап.

Характерли бир мисол келтирмоқчиман. Айрим тренерларнинг ўз бурчига виждонан муносабатда бўлмаслиги, спорт комитети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, маориф, олий ва ўрта махсус таълим министрликлари, ҳунар-техника давлат комитети уларнинг ишини суст назорат қилиши оқибатида спортнинг бир қанча олимпиада турларида бизда жиддий пасайиш кўзга ташланди. Бу нарса ҳозир ўтаётган ёшларнинг 1-Бутуниттифоқ спорт ўйинларида республика спортчилари эришаётган натижаларда ҳам яққол кўриниб турибди. Спортчиларимиз баскетбол, бадминтон, сувга сакраш мусобақаларида ўн биринчи, синхрон сузишда, сув полоси мусобақасида ўнинчи ўринни олишди. Камондан отиш, батутда сакраш, акробатика, спорт гимнастикасида паст натижаларга эришилди. Атлетларимиз замонавий бешкурашда айниқса ёмон қатнашиб, биронта ҳам очко ололмадилар. Теннисчилар йил сайин ёмон ўйнашяпти. Мамлакатда энг яхши спорт базамиз бўлатуриб, биз кўп йиллардан буён турнир жадвалида охирги ўринларни олишга кўникиб қоляпмиз.

Чамаси, бундай муваффақиятсизликлар учун тренерлардан ҳам, уларнинг раҳбарларидан ҳам қаттиқ жавобгарлик талаб қилиш вақти келиб етди. Энди бундай ишлаш мумкин эмас!

Футбол республикада энг оммавий спорт турларидан бири ҳисобланади. Халқимиз спортнинг бу ажойиб турини беҳад ардоқлайди, у турли ёш ва касбдаги кишиларнинг жони-дили бўлиб қолган.

Афсуски, кейинги пайтда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига юзлаб хат тушди. Бу хатларда футбол ишқибозлари республикамизнинг асосий футбол командаси «Пахтакор»нинг бўш ўйнаётганлигидан, команда составини нотўғри танлашдан норози эканликларини изҳор қилишган. Спорт комитети, «Пахтакор» жамияти раҳбарлари, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети команданинг аҳволини обдон ўрганиб чиқиб, тезда тегишли тартиб ўрнатишлари зарур.

(Давоми 3-бетда).

Ўртоқ И. Б. УСМОНХЎЖАЕВ доклади

(Боши 2-бетда).

Иш манфаати ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми белгилаб берган йўлни изчил ва собитқадам амалга оширишимизни тақозо этади. Шуни ҳамма яхши тушуниб олиши кераки, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, шу жумладан спортда ҳам мувақкат кампания эмас. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бундан буён ҳам барча иш участкаларида кадрлар масъулиятини кучайтираверади, ўз бурчига муносабати учун, ижтимоий бурчга, қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши учун партиянинг ҳар бир аъзосига қўйиладиган талабни ошираверади. Бу йўл оғишмай амалга оширилади ва биз ундан сира чекинмаймиз.

Раҳбарлик савиясини баҳолайдиган асосий мезон — амалий натижадир. Ҳамма кадрларда ташаббускорликни, янгиликни ҳис этиш туйғусини, омилкорлик билан фикр юритиб ишлаш фазилатини тарбиялаш учун кўп иш қилишга тўғри келади.

Партия комитетлари, маҳаллий Советлар ижроия комитетлари, Ўзбекистон касаба союзлари республика совети, маданият министрлиги, спорт комитети раҳбарлари раҳбар кадрларни ганлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга алоҳида эътибор беришлари лозим. Бунда биз область, шаҳар, район маданият бошқармалари ва бўлимларининг мудирлари ҳамда бошлиқларини, спорт комитетлари, кўнгилли спорт жамиятлари советларининг раисларини ёки образли қилиб айтадиган бўлсак, маданият ва спортнинг раҳбар составини кўзда тутмоқдамиз. Ҳозир уларнинг кўпчилиги олий маълумотли, сиёсий ва маънавий бардам, профессионал билими ва ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган кишилардир.

Маданият ва спорт ходимларини моддий ва маънавий рағбатлантириш, уларнинг уй-жой, маиший турмуш шароитларини яхшилаш ҳақида етарли ғамхўрлик қилинмаяпти. Кадрларга бундай муносабатда бўлишга сира йўл қўйиб бўлмайди. Бу бўлинмаларни омилкор ходимлар билан мустаҳкамлаш учун ҳали кўп иш қилишимизга тўғри келади. Резервлар тайёрлаш, ёш, билимдон, истиқболли ўртоқларни кўтариш, уларни ғоявий-назарий тайёрлаш ишларини яхшилаш, малакасини ошириш, турмуш ва иш шароитларини яхшилашга катта эътибор берилиши керак. Бугун биз шу нарсани яна ва яна таъкидлаймизки, тарбия иши бу вазифа топшириб қўйилган одамлардан катта билимни, новаторчасига фикрлашни ва дадил изланишларни талаб қилади. Умрини яшаб бўлган эски иш форма ва методларидан халос бўлабориб, кун сайин ленинча иш услубини қарор топтириш керак. Ленинча иш услуби юксак ғоявийликни, омма билан мустаҳкам алоқада бўлишини, реализмни, танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантиришни, қабул қилинган қарорларнинг ижроси учун таъсирчан назоратни талаб этади.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида баён этилган вазифалар асосида маданият ва спорт муассасаларига раҳбарлик савиясини анча кўтариш зарур. Бу масала партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларини, маданият ва спорт муассасаларини доимо ўйлантириши лозим. Лекин амалда ҳамиша ҳам шундай бўляптими? Афсуски, ҳамма жойда ҳам шундай бўлаётгани йўқ.

Қашқадарё область партия, комитети клуб муассасалари ва спорт иншоотлари ишига бўш раҳбарлик қиляпти ва етарли назорат қилмаяпти. Кейинги йилларда область партия комитети бу масалаларни бирон марта ҳам муҳокама қилмаган. Бундан бир неча йил муқаддам «Советский спорт» газетасида Қарши шаҳридаги спорт иншоотларида оммавий физкультура, соғломлаштириш ва спорт ишлари савияси ниҳоятда паст эканлиги тўғрисида танқидий мақола босилган эди. Шу масалани кўриб чиқиш якунлари юзасидан область партия комитети кенгаш ўтказиб, тадбирлар ишлаб чиқди ва газета редакциясига кўп ваъдалар берилган жавоб ёзди.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ҳам Қашқадарё область касаба союзлари советининг спорт иншоотларига раҳбарлик соҳасидаги ишини эътибордан қочирмаганини таъкидлаш керак. Бундан бир йил муқаддам Узсовпроф секретариатининг қарори қабул қилинди. Областдаги бир қанча касаба союз ва спорт ходимлари жазоланди, Узсовпрофнинг физкультура ва спорт бўлимига «Меҳнат» жамияти область советининг фаолиятини қаттиқ назорат қилиш топширилди. Шундан кейин анча вақт ўтди. Лекин аҳвол ҳамон эски ҳаммом эски тос бўлиб қолмоқда. Сузиш бассейнида ҳамон сув йўқ, ёрдамчи бинолар яроқсиз ҳолга келиб қолган, спорт залларининг санитария ҳолати қониқарсиз. Стадионда бирорта ҳам соғломлаштириш группаси йўқ, ГТО комплекси нормативини топшириш ишлари ҳам олиб борилмаяпти.

Партия ва ҳукуматнинг оммавий физкультура ҳамда спортни янада юксалтириш, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш тўғрисидаги қарорларини бажаришга расмиятчилик билан муносабатда бўлиш намунасини ўзларингиз кўриб қўйинглар, ўртоқлар. Бу масалаларга шу тарзда ёндашишга йўл қўйиш мумкин эмас.

Партия ташкилотлари маданий-маърифий муассасалар ва спорт иншоотлари иш планини мунтазам кўриб чиқиб тасдиқлашлари, уларнинг фаолиятини муттасил таҳлил қилиб боришлари, уни яхшилаш юзасидан оператив чора-тадбирлар кўришлари, маданий-маърифий ва физкультура соғломлаштириш ишларида барча янги, илғор нарсаларни актив қўллаб-қувватлашлари, бўш вақтни ташкил этишни такомиллаштиришлари керак.

Совет органлари ва аввало маҳаллий Советлар ижроия комитетлари раислари ўринбосарларининг масъулиятини ошириш керак. Маданият саройлари, уйлари, клублар ва спорт иншоотларининг раҳбарлари партия йиғилишларида ва аҳоли олдида мунтазам ҳисобот бериб туришларини одат тусига киритиш керак.

Маданият министрлиги, спорт комитети, Узсовпрофнинг маданий-маърифий муассасалари ва спорт иншоотлари фаолиятига раҳбарлик ишида ҳали қоғозбозлик оз эмас. Давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, партия ва ҳукумат қарорларининг, ўз қарорларининг қандай бажарилаётганлигини назорат қилишни кучайтириш юзасидан етарли иш олиб борилмаяпти. Бу ишда мунтазамлилик, аниқлик, планга риоя қилиш етишмайди. Ўзбекистон ССР маданият министрлиги, спорт комитети, кўнгилли спорт жамиятлари раҳбарлари кўпроқ мустақиллик ва ижодий ташаббус кўрсатишлари, ўз фаолиятларига танқидий ёндашиб, камчиликларни кўра билишлари ва уларни бартараф этишлари, маданий-маърифий муассасалар ва спорт ташкилотларининг ишини янада яхшилаш йўл-йўриқларини ишлаб чиқишлари зарур.

Бу ишларда зиёлилар, айниқса қишлоқ зиёлиларининг ролини ошириш жуда муҳим. Ҳар бир зиёли киши ўзининг профессионал бурчини бажариш билан бир қаторда одамларнинг мазмундор маънавий турмушининг ташкилотчиси, деган фахрли миссиясини бажариши, одамларда билимга чанқоқликни тарбиялаши, маданият ютуқларини ўзлаштиришда ёрдам бериши керак.

Шу билан бирга меҳнаткашлар, бутун аҳолининг бўш вақтини уюштириш хўжаликлар ва корхоналар, министрликлар ва идоралар раҳбарларининг ҳамиша диққат марказида туриши керак. Ўз бурчини фақат ишлаб чиқариш проблемаларини ҳал этиш билан чеклаб қўйиб, социал маданий масалаларни менсимайдиган кишиларга нисбатан қаттиқ талабчанлик қилиш пайти келди. Партия комитетлари раҳбар кадрларнинг маданий-маърифий ва оммавий-физкультура ишларида шахсан иштирокини назорат қилиши керак.

Оммавий ахборот ва пропаганда воситалари клуб муассасалари ва спорт иншоотлари фаолиятини доимо ёритиб боришлари, аҳолининг бўш вақтини уюштиришнинг янги, ўзини оқлаган формаларини пропаганда қилишлари керак.

Партия ҳар биримиздан ғоят омилкорлик, принципиаллик, ишга ижодий ёндашишни талаб қилмоқда. Бу — КПСС Марказий Комитети қарорини амалга оширишда муваффақият қозонишнинг гаровидир. Маданият ва спорт муассасаларини коммунистик тарбиянинг ҳақиқий таянч пунктларига айлантириш — республика партия ташкилотининг бурчидир.

Ўртоқлар!

Бутун мамлакатда бўлганидек, республикамизда ҳам КПСС XXVII съездига тайёргарлик тобора кенг авж олдириб юборилмоқда. Ленин партияси теварагида маҳкам жипслашган Ўзбекистон меҳнаткашлари белгиланган план ва социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли амалга оширилишига комил ишонч ҳосил қилган ҳолда ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги йилини якунламоқдалар.

«КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида ўтаётган социалистик мусобақа кун сайин кучга тўлмоқда. Партиянинг навбатдаги анжуманини муносиб кутиб олиш учун курашда шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамламоқдалар, коммунистларнинг омма ташкилотчилари ва тарбиячилари сифатидаги обрў-эътибори ошмоқда.

Бўлажак ҳисобот сайлов кампанияси даврида биз тўпланган тажрибани ҳар томонлама кўздан кечиришимиз, камчиликлар ва фойдаланилмаган имкониятларни пухта таҳлил этишимиз, олға қараб дадил бориш учун ҳамма ишларни қилишимиз керак. Белгиланган ҳамма ишларни амалга ошириш учун пухта ва собитқадам фаолият кўрсатиш вазифаси биринчи ўринга қўйилмоқда.

Биз шу йилги ва умуман беш йиллик план ва мажбуриятларни бажаришимиз мумкин ва бажаришимиз лозим. Партия ва халқнинг бузилмас бирлиги, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, зиёлиларнинг фидокорона меҳнати бундан буёнги муваффақиятларимизнинг гарови бўлиб хизмат қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қатъий ишонч билдирадики, партия, комитетлари, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, маданият ва спорт ходимлари, республиканинг барча меҳнаткашлари ҳаётимиз янада ёркин, маънавий бой бўлиши учун ҳамма ишларни амалга оширадилар, тағин кўпроқ ташаббус ва қатъият, уюшқоқлик ва интизом намуналарини кўрсатиб, КПСС XXVII съездини ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини шараф билан муносиб кутиб оладилар.

ЁШЛИК, ТИНЧЛИК, ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

(Боши 1-бетда).

Вьетнам Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Ле Зуан, бошқа чет эл давлат ва сиёсат арбоблари ҳозир бўлишган.

Соат 17.00. Лужники узра Москва сигнали — «Бепоёндир менинг Ватаним» қўшиғи янграйди. Шундан сўнг дарҳол стадиондаги сукунатни Кремль курантларининг садоси бузади. Соат биринчи занг уриши билан шарқий минбардаги бадиий фон ҳаракатга келади. Бу фестивални очишда иштирок этадиган асосий қатнашчилардан биридир. Аслида ана шу жонли полотнода «иштирок этувчилар» 9 минг кишидан иборат. Улар рангли буюмларни моҳирлик билан ҳаракатга келтириб, стадионда юз бераётган воқеаларни тасвирлайдилар, ҳозир экранда Кремлнинг ёқут юлдузи порлади. Ундан нур тўлқинланиб, ҳар томонга таралмоқда.

Спорт майдонида манзаралар калейдоскопдагидек тез ўзгаради. Атиги бир неча ҳаракат билан жой ўзгартирилгач, майдонда фестиваль рангларининг ҳамма бўёқларини ўзида акс эттирган улкан «XII» рақами пайдо бўлади. Қизил, сариқ, зангори, яшил, бинафша ранглар — заминимизнинг рангларидир, майдонда бирданига очилган фестиваль мойчечаги рангларидир.

Минбарларда қарсаклар янграйди — ёшлар ва студентлар XI Жаҳон фестивали ўтган мамлакат — Куба делегацияси тантанали юришни бошлаб беради. 1978 йил июлида планетамиз демократик ёшларининг вакиллари Ғарбий ярим шардаги биринчи социалистик давлат пойтахти Гаванада тўпланиб, тинчликни ҳимоя қилиш учун ўзларининг қатъий сўзларини айтган эдилар, социал тараққиёт ва демократия учун, империалистик реакциянинг кирдикорларига қарши курашга астойдил қарор берганликларини тасдиқлаган эдилар. Термоядро ҳалокати хавфи пайдо бўлган мовий ер сайёраси тақдири учун шахсий масъулиятни ҳис этаётган ёш авлод вакилларини бугун Москвага олиб келган мақсад ҳам худди шунинг ўзидир.

Москва анжуманига жаҳондаги 150 дан кўпроқ мамлакатдан 20 мингдан зиёд делегат тўпланди. Планета ёшлари учун фестиваль — бир-бирини яқиндан таниб, тушиниб олишларига, замонамизнинг энг муҳим проблемаларини муҳокама қилишга, илғор ёшлар ҳаракатининг умумий ҳаракат платформасини дўстона мунозаралар билан ишлаб чиқишга энг яхши имкониятдир.

Анъанага мувофиқ маршпарадни фестиваль мезбони бўлган мамлакат тугаллади. Ҳозирги анжуманнинг советлар мамлакати делегацияси сафида икки минг йигит ва қиз бор. Улар совет ёшлари номидан фестивалда қатнашиш ҳуқуқини фидокорона меҳнат, фаол, жамоат ишлари билан қўлга киритганлар. Делегациянинг ҳар уч аъзосидан бири ишчи ва колхозчи деган фахрли номга эгадир. Студентларнинг, илмий ва ижодий зиёлиларнинг намояндалари улар билан ёнма-ён бормоқдалар. Мана бу яна бир қизиқарли статистика: 460 делегат орден ва медаллар билан мукофотланган, 150 нафар киши Ленин комсомоли мукофотини олган, етти юз нафардан кўпроқ киши эса халқ депутатларидир.

Совет делегациясининг икки аъзоси анжуманнинг тантанали очилишига узрли сабаб билан келмади: Фестивалнинг СССР «терма командаси» составига киритилган Владимир Жонибеков билан Виктор Савиних «Салют» орбитал комплексида вахтани давом эттирмоқдалар. Улар космик орбитадан XII жаҳон фестивалига самимий табрик йўллаб, унинг ишига муваффақият тиламоқдалар.

Фанфараларнинг жарангдор овози «Ҳаммангиз тинглангиз!» деб маълум қилади. Ёшлар ва студентлар XII жаҳон фестивали совет тайёргарлик комитетининг раиси, В. М. Мишин нутқ сўзлайди.

Ленин комсомоли, октябрь мамлакати ёшлари фестиваль делегатлари ва меҳмонларини Москва заминида табриклашдан хурсанддирлар, деди у. Фестивалнинг олижаноб мақсадларини унинг «Империализмга қарши бирдамлик, тинчлик ва дўстлик учун!» деган даъваткор шиори аниқ ва лўнда ифодалайди. Москва фестивали турли мамлакатлар ёшлари сиёсий қарашлари ва эътиқодидаги тафовутлардан қатъи назар империализмга, милитаризм ва реакцияга қарши тағин ҳам аҳиллик ва қатъият билан кураш олиб боришларига ёрдам беришига аминман.

Фестиваль иккинчи жаҳон уруши тугаганлигининг 40 йиллигида ўтказилмоқда. Фашистлар вабосига қарши курашнинг асосий оғирлиги совет халқи зиммасига тушди. Бу уруш совет халқи учун Улуғ Ватан уруши эди. Ўтган уруш сабоқлари ҳозирги кунда янги «салиб юриши» ва «самовий урушлар» ҳақида орзу қилаётганлар учун, халқларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини қўпол равишда оёқ ости қилаётган кимсалар учун қаттиқ огоҳлантиришдир. Инсониятнинг энг асосий ва бебаҳо ҳуқуқи-яшаш ҳуқуқига ҳеч кимнинг чанг солишига йўл қўйилмайди!

Ёш авлоднинг муқаддас бурчи — янги жаҳон уруши оловига йўл қўймасликдир.

Бизнинг фестивалимиз халқаро ёшлар йилида ўтказилмоқда. Фестиваль замонамизнинг актуал проблемалари бўйича ошкора мунозаралар ва кенг фикрлашувлар учун, ядро ҳалокатига қарши биргаликдаги кураш йўлларини ишлаб чиқиш учун ажойиб имконият беради. Совет ёшлари ўз зиммаларига фестиваль соҳиби бўлишдек фахрли ва масъулиятли бурчни олиб, унинг муваффақиятига муносиб ҳисса қўшадилар. Биз ютуқларимиз тўғрисида, совет халқи ҳал этаётган кенг миқёсли ва мураккаб вазифалар тўғрисида, ленинчи партиямизнинг XXVII съездини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўраётган ёшларнинг режалари ва орзу-умидлари ҳақида планетамиз ёшлари вакилларига ошкора сўзлаб берамиз.

Совет ёшлари ўз ҳуқуқларидан амалда қандай фойдаланаётганликларини, маданият ва демократиянинг барча ютуқларидан актив фойдаланаётганликларини меҳмонларимиз ўз кўзлари билан кўрадилар. Сизлар халқимизнинг ва унинг ёш авлодининг тинчлик ва дўстликка буюк интилишини ҳис этасизлар.

Халқаро тайёргарлик комитети доимий комиссиясининг секретарь-координатори Жан-Клод Кеннедига сўз берилади. Бир неча дақиқадан сўнг биз ёшлар ва студентлар XII жаҳон фестивалининг оловини, тинчлик, озодлик ва адолат ишига содиқ бўлган ёш кишилар қалбида аслида ҳеч қачон сўнмайдиган оловни ёқишимиз керак, деди у.

1985 йил — бизнинг йилимиздир. БМТ уни халқаро ёшлар йили деб эълон қилди. Бизнинг учун бу ёш авлоднинг ўз социал, иқтисодий, сиёсий, гражданлик ва инсоний ҳуқуқлари йўлида курашишига азму-қарор берганлигини намойиш этишнинг ажойиб имкониятидир. Биз ўқишга, ишлашга, дунёни билишга, тўлақонли ҳаёт кечиришга, ижтимоий турмушнинг барча соҳаларида қатнашишга, ижодий кучғайратларимизни ўз планетамизни ҳимоя қилиш ва уни яна ҳам кўркамлаштиришга йўналтиришга астойдил интилмоқдамиз.

Биз ҳосил боғнинг қандай парвариш қилинишига боғлиқ эканлигини биламиз Ер биз учун ана шундай боғ бўлиб, бизнинг эртанги кунимиз ўз ҳаракатларимизга боғлиқдир. Биз кўп миллионлаб ёшларнинг тақдири учун масъулиятни англаган ҳолда фестивалга йиғилдик. Мана шу ёшлар фестивалдаги мулоқотимиз уларнинг келажагига, бутун инсониятнинг келажагига хайрли таъсир кўрсатади, деган тўла ишонч ва умид билан бизга назар ташламоқдалар.

Биз Москвага йиғилиб, совет халқини, совет тенгдошларимизни яхшироқ била оламиз. Нотиқ шу анжуманни ўтказиш учун аъло даражадаги шароитларни яратиб берганликлари учун фестиваль делегатлари номидан совет тайёргарлик комитетига, советлар мамлакатининг халқига, ёшларига ва ҳукуматига астойдил миннатдорчилик билдирди. Ж.-К. Кеннеди стадиондагиларнинг гулдурос қарсаклари остида ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивалини очиқ деб эълон қилади.

Минбарларда гулдурос қарсаклар янграйди. Ўн икки йигит ва қиз стадионга XII жаҳон ёшлар анжумани эмблемаси туширилган байроқни ёйиб олиб кирадилар. Бу байроқни кўтариш шарафи Никополь жанубий қувур заводи термисти, СССР Олий Совети депутати Сергей Морозовга, Н. К. Крупская номли Москва область педагогика институти студенти Ирина Остапова ва Озодлик ороли ёшларининг вакили — икки марта олимпиа чемпиони Альберто Хуанторенага берилади.

Яна бир тантанали маросимга, чамаси энг тантанали маросимга — фестиваль оловини ёқишга навбат келади.

Бу олов ўз йўлини Номаълум солдат қабридан бошлади. Фашистлар Германияси устидан қозонилган буюк Ғалабанинг 40 йиллиги нишонланган йилда фестиваль қатнашчилари ана шу рамзий воқеа билан совет халқининг, гитлерчиларга қарши коалиция мамлакатлари барча халқлари ва армияларининг, партизанларнинг, қаршилик кўрсатиш ҳаракати қатнашчилари, антифашистлар, демократлар ва ватанпарварларнинг ўлмас жасоратига ҳурмат бажо келтирдилар.

Номлари советлар мамлакати тарихига абадий ёзиб қўйилган уруш ва меҳнат ветеранлари ёшларнинг вакиллари билан биргаликда Номаълум солдат қабрига гул шодаларини қўйдилар. Сўнгра уч марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони авиация маршали И. Н. Кожедуб ана шу муқаддас жойда порлаб турган абадий оловдан машъалани ёндириб уни эстафета тарзида фестиваль делегатларига — «Уралмаш» брлашмасининг йиғувчи слесари, Ленин комсомоли мукофоти лауреати Павел Ратников билан Москвадаги Г. В. Плеханов номли халқ хўжалиги институти аспиранти Галина Гагаринага топширди. Бу машҳур фамилиядир, лекин планетанинг биринчи космонавти қизига фестиваль машъаласини олиб бориш шарафи унинг шахсий хизматлари учун насиб этди: Галина Юрьевна умидли ёш олима, касаба союз активидир.

Маршал қўлларида халқ хотираси каби ўчмас оловнинг заррасини олган машъалани маҳкам ушлаган ёшларни оталарча меҳр билан кузатиб қолади. 1943 йилда Ватанимиз осмонида душманга қарши биринчи бор жанг қилганда Иван Никитович шу йигитлар каби ёш эди. Ёш учувчининг жанговар ҳисобига 120 ҳаво жанги ва гитлерчиларнинг уриб туширилган 62 самолёти ёзилган. 25 ёшида унинг кўкрагида учинчи Қаҳрамонлик Юлдузи порлади. Ватан бошига оғир синов тушган йилларда ёшлар тез улғаяр эдилар:

— Бизнинг авлодимиз ўз бурчини тўла бажарди — фашизмни тор-мор қилди, — дейди И. Н. Кожедуб. — Бизнинг ўрнимизни олаётган ёшлар ҳам оталар шаънига доғ туширмасликларига, биз учун жуда қимматга тушган тинчликни сақлаб қолиб мустаҳкамлашларига ишонаман. Бугунги кунда тинчликни сақлаб қолиб мустаҳкамлашдан кўра муҳим вазифа йўқ.

Стадиондаги улкан электр таблода Номаълум солдат қабри олдида машъалани ёқиш кинокадрларининг тасвирланиши Лужники минбарларини тўлдирган томошабинларнинг Кремль девори ёнидаги ҳаяжонли маросимнинг гувоҳи бўлишларига ёрдам берди.

Мана усти очиқ машина фестиваль олови билан мотоциклчиларнинг фахрий эскорти кузатувида стадионга кириб келади ва шарқий минбар олдида тўхтайди. Галина билан Павел машъалани бошлари узра баланд кўтариб зинадан юқорига чиқа бошлайдилар. Худди шу пайт оловнинг ҳаракатини ҳаяжон билан кузатиб турганлар олдида ажойиб манзара намоён бўлади: минбар — экран ер шарига айланади. Йигит ва қиз шу ер шари узра парвоз қилиб тобора баланд кўтарилаётгандек бўлади.

Стадион узра фестивалга атаб махсус ёзилган, Р. Рождественский шеърига А. Пахмутова куй басталаган «Абадий олов қасидаси» янграйди.

Стадиондаги бронза жом узра ёркин ва тоза аланга ловиллайди. Ёшлар ва студентлар XII жаҳон фестивали олови ёқилди!

Бутун стадион якдил бўлиб ўрнидан туриб қарсак чалади.

Йиғилганлар самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари **М. С. Горбачев** фестиваль қатнашчилари ва меҳмонларини табриклаб нутқ сўзлади. Унинг нутқи зўр эътибор бериб тингланди ва бир неча марта давомли қарсаклар билан бўлиниб турди.

Ёш авлод олдида қучоқ очиб ҳаётга кириб келгандек, катта ям-яшил майдонга болакай югуриб кириб келади. Унинг қўлида мўйқалам ва бўёқдон. Мўйқаламни бир силташи билан фонда осмоннинг мовийлиги худди қоғоздаги каби акс этади. Яна бир силтайди — нур сочган қуёш кулиб боқади. Шундай қилиб ҳамманинг кўз ўнгида «Ҳамиша бўлсин қуёш!» қўшиғи жонланади.

Фестивалнинг энг ёш қатнашчилари кўрсатган программа байрамнинг яна бир саҳифасини — советлар мамлакати барча республикаларининг фестивалга бадиий-спорт саломи саҳифасини очди. Қувонч, тинч меҳнат учун туғилган инсоннинг уйғунлиги ва ғўзаллигини куйловчи бу манзара қалбларни ҳаяжонга солувчи ёркин томоша бўлди.

Тантана қатнашчилари икки чиройли оқим бўлиб ҳаракат қилмоқда. Улар атомнинг катта макетини — ҳозирги давр кишиси техника қудратининг рамзини баланд кўтариб бормоқдалар. Инсон даҳосининг маҳсули қандай бўлиши — тараққиётнинг қудратли тезлаткичига айланадими ёки цивилизациянинг ҳалокатига айланадими — бу инсоннинг ўзига боғлиқдир. Стадиондагилар бунга жавобан бараварига жўр бўладилар:

Қуёшли олам — ҳа, ҳа, ҳа!

Ядро портлаши — йўқ, йўқ, йўқ!

Худди шу сўзларни тасдиқлагандек ҳар бир атомдан тинчликнинг қанотли даракчиси — кабутар учиб чиқади. Ёшлар яшаб, курашаётган юксак ғояларни, уларни Москвага, жаҳон фестивалига бошлаб келган ғояларни бундан ҳам ишончлироқ ва аниқроқ ифодалаш мумкинми!

Жаҳон демократик ёшларининг гимни тантановор янграб, фестиваль очилиши байрамининг расмий қисмини якунлайди.

(ТАСС мухбирлари).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

РЕСПУБЛИКАНИНГ АЙРИМ РАЙОНЛАРИДА ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШ СУРЪАТЛАРИНИНГ ПАСТЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қайд этадики, Марказий Комитетнинг бир неча марта берган кўрсатмаларига ва мавжуд имкониятларга қарамай, бир қанча районлар, колхоз ва совхозларда ем-хашак тайёрлаш ҳамон паст суръатлар билан олиб борилмоқда. Кўпгина партия комитетлари ва хўжалик раҳбарлари ўтган қишлов сабоқларидан ҳали тегишли хулоса чиқариб олишгани йўқ, ем-хашак запасларини кўпайтириш учун конкрет чораларни кўришмади, чорвачиликнинг мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтиришдаги беғамлик ва ем-хашак ресурсларидан фойдаланишдаги хўжасизлик фактларига тоқат қилаб келмоқдалар.

Кегайли, Андижон, Бухоро, Когон, Мирзачўл, Навбаҳор, Бойсун, Коммунистик, Бўка, Риштон, Ёзёвон, Қўшкўпир районларининг хўжаликларида ем-хашак тайёрлаш ишлари айниқса қониқарсиз ташкил этилган. Бу хўжаликларда пичан ўриб олишга одамлар етарлича сафарбар этилмаган, озуқа йиғиштириб олувчи техникадан яхши фойдаланилмаяпти, озуқабоп экинларни парвариш қилиш ҳамда уларни йиғиштириб олиш агротехникаси ва технологияси қўпол равишда бузилмоқда.

Кегайли районида ем-хашак тайёрлаш плани атиги 16 процент, Коммунистик районида — 29, Навбаҳор районида — 31, Когон ва Бухоро районларида — 32, Бойсун районида — 40 процент бажарилган. Коммунистик, Оқдарё, Пастдарғом, Риштон, Ёзёвон, Қўшкўпир районларининг хўжаликлари бултурғидан камроқ пичан тайёрладилар.

Кейинги 20 кун ичида Когон ва Коммунистик районларида йиллик планнинг атиги 5 проценти миқдорида ем-хашак тайёрланди. Оқдарё районида шу вақт мобайнида ўсиш 7 процентни ташкил этди, ҳар бир шартли мол бошига ҳисоблаганда ем-хашак билан таъминланиш 28 процентга боради, холос.

Қайд этиб ўтилган камчиликлар аввало шу билан изоҳланадики, айтиб ўтилган районларнинг партия комитетлари, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари, агросаноат бирлашмалари ем-хашак тайёрлашнинг бориши устидан суст контроллик қилмоқдалар, белгиланган планларнинг бажарилишини таъминламаётган колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига нисбатан қатъий талабчанлик қилмаяптилар, улар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кўрсатмаларидан келиб чиқадиган вазифаларни бажариш учун конкрет чораларни кўрмадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қарор қилди:

Кегайли район партия комитетининг секретари С. Ержоновга, Андижон район партия комитети секретари Н. Абдулазизовга, Бухоро район партия комитети секретари А. В. Альмеевга, Когон район партия комитетининг секретари И. Х. Закирявга, Пастдарғом район партия комитети секретари У. Т. Турсуновга, Бойсун район партия комитети секретари В. П. Хомякка, Коммунистик район партия комитети секретари У. М. Мирзақуловга, Бўка район партия комитети секретари К. Б. Мамедовга, Риштон район партия комитети секретари О. Собировга, Ёзёвон район партия комитети секретари Р. Сафаровга ем-хашак тайёрлашдаги ташкилотчилик ишларининг даражаси пастлиги, ем-хашак етиштириш ишига раҳбарликдаги мавжуд жиддий камчилик ва нуқсонлар кўрсатиб ўтилсин. Улардан йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш, ем-хашак тайёрлаш суръатларини кучайтириш, йўл қўйилган қолоқликни тугатиш учун мавжуд ресурслар ва имкониятлардан мумкин қадар кўпроқ фойдаланиш юзасидан шошилинч чоралар кўриш талаб қилинсин.

Мирзачўл район партия комитетининг биринчи секретари Б. Сериковнинг район хўжаликлари ем-хашак тайёрлаш планини 1985 йил 1 сентябргача бажарадилар, деган гапи маълумот учун қабул қилинсин.

Ҳар бир колхоз, совхоз, районнинг ем-хашак ресурсларини жамғариш юзасидан планлар ҳамда социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажаришга бутун куч ва воситаларни сафарбар этиш партия ташкилотларининг биринчи навбатдаги вазифаси, деб ҳисоблансин.

Ем-хашак, хусусан пичан тайёрлаш ишларини қониқарсиз ташкил этганлиги, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кўрсатмаларини бажармаганлиги учун Қўшкўпир район партия комитетининг биринчи секретари М. Воисовга ҳайфсан эълон қилинсин ва бир ой муддат ичида бу иш яхшиланмаган тақдирда унга нисбатан қаттиқроқ партиявий таъсир чоралари кўриладн, деб огоҳлантирилсин.

Ем-хашак тайёрлаш планлари бажарилишини таъминламаганлик ва жамоат чорвачилигининг самарадорлигини пасайтириб юборганлик учун Оқдарё район партия комитетининг биринчи секретари Қ. Искандаровнинг жавобгарлиги тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш Самарқанд область партия комитетига топширилсин.

Область, район партия комитетлари, совет, хўжалик органлари ташкилотчилик ҳамда партиявий-сиёсий ишларни ем-хашак тайёрлаш суръатларини жадаллаштириш ҳамда унинг сифатини оширишга қаратсинлар. Ҳар бир колхоз ва совхозда, ем-хашак тайёрловчи бригадалар ва отрядларда, чорвачилик фермаларида озуқабоп экинлар муваффақиятли равишда йиғиштириб олиниши ва бўлажак чорва қишловига етарли миқдорда ем-хашак жамғарилиши учун юксак талабчанлик ва жавобгарлик вазияти вужудга келтирилсин.

Пичан ўримига одамлар кераклича сафарбар этилсин, ҳар бир ташкилот ва корхона учун топшириқлар белгилансин, меҳнатга ҳақ тўлаш ем-хашак сифатига бевосита боғлиқ қилиб қўйилсин. Ем-хашак етиштиришнинг аҳволи учун шахсий жавобгарлик колхоз ва совхозларнинг, корхоналар ва муассасаларнинг раҳбарлари ҳамда партия комитетларининг секретарлари зиммасига юклатилсин.

СОЦИАЛ-МАДАНИЙ ТУРМУШ МАСАЛАЛАРИ — ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида 27 июль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев раислигида илғор анъаналар, урф-одатлар ва маросимларни пропаганда қилиш, ривожлантириш ҳамда жорий этиш асосида совет турмуш тарзини такомиллаштириш республика кенгашининг биринчи мажлиси бўлди. Кенгаш Ўзбекистон меҳнаткашларининг меҳнат ва сиёсий активлигини кучайтиришга, ҳар бир кишининг ҳаётида социалистик аҳлоқ нормалари ва принципларини қарор топдиришга, уни меҳнатсеварлик, коллективизм, ватанпарварлик, интернационализм, коммунизм идеалларига чексиз садоқат, буржуазия идеологияси ва ахлоқига, салбий ҳодисаларга, жамиятимизга ёт бўлган ҳамма нарсаларга нисбатан муросасиз бўлиш руҳида тарбиялашга ҳар томонлама кўмаклашиши лозимлиги таъкидлаб ўтилди.

Мажлисда Хоразм область Шовот районни партия ва совет органларининг социал-маиший ва маданий қурилиш масалаларини КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори талаблари асосида комплекс ҳал этиш соҳасидаги иш тажрибаси кўриб чиқилди. Район партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари бу соҳада муайян ишларни бажарганликлари таъкидланди.

Сўнгги йилларда районда ғоявий-тарбиявий ишлар кучайди, унинг сифати ва натижадорлиги ошди, меҳнаткашларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш, янги урф-одатлар ва маросимларни пропаганда қилиш ва жорий этиш масалаларига эътибор кучайди.

Жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланиш учун районда иккита стадион, 47 та баскетбол майдончаси, 31 та спорт зали бор.

Шу билан бирга, мажлисда таъкидлаб ўтилганидек, Шовот районидаги партия, совет ва хўжалик органлари ҳамда ташкилотларининг социал-маиший ва маданий қурилиш масалаларини комплекс ҳал этиш, мавжуд маданий-маърифий ва спорт базаларидан фойдаланиш ишларида камчиликлар бор. Ҳамма клуб муассасалари ҳам аҳолининг кенг доираларини, айниқса, ёшларни ўзига жалб қилмаётир, кўпинча ўз фаолиятини концертлар бериш, лекциялар ва суҳбатлар ўтказиш билан чеклаб қўймоқда.

Кенгаш бошқа масалаларни ҳам қараб чиқди, барча тарбиявий маданий-маърифий, спорт ишларини КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва июль Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида такомиллаштиришнинг конкрет тадбирларини белгилаб берди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республиканинг совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишлар мудирининг ўринбосари ўртоқ Йўлдош Раҳимбердиевич **Алиевга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

БУГУН—САВДО ХОДИМЛАРИ КУНИ

ХАРИДОР МАНФААТИНИ ЎЙЛАБ

САВДО ходимлари куни олдидан мухбиримиз область савдо бошқармаси бошлиғи А. Йўлдошев билан суҳбатлашиб, бир неча саволга жавоб беришни илтимос қилди. Қуйида ана шу суҳбатни эътиборингизга ҳавола қиламиз.

— Анвар Турсунбоевич, суҳбатни одатдаги анъанавий саволдан бошласак. Чунки савдо ходимларининг ўз байрамларига тайёрлаган совғалари область давлат савдоси тараққиётини маълум даражада акс эттиради.

—Ҳақиқатан ҳам шундай. Ўн биринчи беш йиллик область давлат савдоси тармоқларида ўсиш, ривожланиш даври бўлди. Масалан ўтган вақт ичида чакана товар обороти 33,5 процент ўсди. Савдо ходимлари сони ошмагани ҳолда меҳнат унумдорлигининг ўсиши 15,6 процентни ташкил этди.

Ҳамма соҳада бўлганидек, бизнинг тармоқда ҳам моддий-техника базаси ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шуни ҳисобга олиб, кейинги пайтларда савдо корхоналарини кенгайтиришга эътибор кучайтирилмоқда. Область шаҳарларида шу беш йилликнинг ўзида умумий савдо майдони 10 минг квадрат метр бўлган 67 та янги магазин қуриб ишга туширилди. Ихтисослаштириш ва марказлаштириш мақсадларини кўзлаб 17 та магазин реконструкция қилинди.

Бугунги кунда Чирчиқ шаҳридаги «Болалар дунёси», «Пойабзал уйи», Ангрендаги «Ҳаммаси эркаклар учун», жамоат савдо маркази, «Болалар товарлари», Янгийўл шаҳридаги «Мебель», «Пойабзал уйи», Бекобод шаҳридаги «Газмоллар», «Гиламлар» каби янги қурилган савдо корхоналари хизмати аҳолига манзур бўлаётир. Бу магазин ва савдо марказларини технологик асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш учун пландаги 1750 минг сўм ўрнига 1846 минг сўм сарфланди.

Область аҳолисини озиқ-овқат билан таъминлашнинг қўшимча резерви бўлган мева-сабзавот маҳсулотларини тайёрлаш ҳам анча кўпайди. Ўтган даврда 341,9 минг тонна маҳсулот тайёрланиб, область шаҳарлари аҳолисига реализация қилинди. Бу планда белгиланганидан 11,3 минг тонна кўпдир.

Бироқ аҳолига янги узилган сархил мева-сабзавот маҳсулотларини етказиб беришда узилишларга йўл қўйилаётганлигини эътироф этишимиз керак. Ресурсларнинг етарли бўлмаганлиги сабабли аҳоли талаб қилаётган ҳамма турдаги маҳсулотларни етказиб беришнинг имконияти бўлмаяпти. Бунда савдо бошқармасининг айби ҳам бор, албатта.

— Савдо ходимларидан ҳозирги асосий талаб — хизмат маданиятини оширишдир. Бунинг муҳим шартларидан бири — харидорларга қулайликлар яратиб қўйиш. Бошқарма шу соҳада қандай конкрет тадбирларни амалга ошираяпти?

—Биз харидорларга зарур қулайликлар яратиш борасида, аввало уларнинг вақтларини тежашни мақсад қилиб қўйганмиз. Кейинги пайтларда асосий савдо корхоналарининг иш куни ва соати аҳоли талаб-истагига мослаштирилди. Жумладан юздан зиёд магазиннинг иш режими ўзгартирилган. Якшанба кунлари ишлайдиган магазинлар сони 32 тага кўпайди. Кунлик рўзғор учун зарур бўладиган озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи навбатчи магазинлар 37 тага етди. Турли хил саноат моллари сотиладиган 8 та йирик магазиннинг кечқурунги иш вақти узайтирилди.

Аҳолига қулай бўлганлиги учун саноат ва маданий молларни кредит йўли билан сотиш тобора кенгайтириляпти. Ҳозир шундай йирик магазинлар 132 тага етди. Бундан ташқари комиссион савдо корхоналари ҳам кўпаймоқда. Область аҳолисига ҳар йили 550 минг сўмлик кредит ва комиссион савдо хизмати кўрсатилмоқда.

Тажрибалар шуни кўрсатмоқдаки, ўз-ўзига хизмат қилиш магазинлари қанча кўпайса, харидорларнинг вақти шунча тежалар экан. Шуни ҳисобга олган ҳолда область шаҳарларидаги 216 та магазин қулай усулга ўтказилди. Бугунги кунда жами маҳсулотнинг 57,3 проценти шундай магазинларда сотилмоқда.

Бироқ, саноат қадоқланган маҳсулотлар билан таъминлай олмаётганлиги учун ўз-ўзига хизмат кўрсатиш магазинларимизни тўла қувват билан ишлатишнинг имкони бўлмаяпти. Бу магазинларга келтирилаётган озиқ-овқат моллари ходимларнинг кучи билан шу ернинг ўзида қадоқланмоқда. Область савдо ташкилотлари ходимларининг 83 фоизи хотин-қизлар эканлигига қарамай, қанд-шакар, ун ва турли хил ёрмалар ҳамон 60—70 килограммли қопларда келтирилади.

— КПСС Марказий Комитетининг «Ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида озиқ-овқат магазинлари иш тартибини ўзгартириш, савдо обороти планларининг бажарилишини таъминлаш учун қўшимча чоралар кўриш зарурати туғилди. Бу соҳада қандай ўзгаришлар юз берди?

—Мен, аввало, ушбу қарорнинг айни вақтида эълон қилинганлигини, ижтимоий-сиёсий жиҳатдан ҳам жамиятга катта наф келтиришини алоҳида таъкидламоқчиман. Қарорнинг бутун совет халқи томонидан ғоят маъқуллаб, қўллаб-қувватлаб кутиб олинганлиги шу фикрнинг исботидир.

Биз жойларда спиртли ичимликлар билан савдо қилишни партия талаб қилган тартибда ташкил этилишига эътиборни қаратдик. Дастлабки кунлардаёқ алкоголли ичимликлар сотиладиган магазинлар сони қарийб 61 процентга қисқартирилди. Ароқ-винодан бўшаган бўлимлар ҳозир нон-булка маҳсулотлари, турли шарбат ва салқин ичимликлар, музқаймоқ, мева-сабзавот маҳсулотлари билан савдо қилишга мослаштирилган. Савдодан олиб ташланган спиртли ичимликлар ўрнини тўлдириш учун кўрилган тадбирлар туфайли биргина июль ойининг ўзида 124 минг сўмлик қўшимча маҳсулот сотилди.

Бошқармамизнинг 1985—1986 йилларга мўлжалланган иш планига область шаҳарларида жами 10 тагина ихтисослашган ароқ-вино магазинини очиб қўйиш вазифаси киритилган. Минерал сув, турли шарбат ва салқин ичимлиқлар, мева-сабзавот билан савдо қилувчи магазинларни эса 12 тага кўпайтирамиз.

— Савдо тармоқларида ҳам ҳалол ва беминнат хизматлари билан аҳолининг ҳурматига сазовор бўлаётган коллективлар, оддий ходимлар оз эмас. Байрам арафасида уларнинг номларини тилга олиш ўринли бўларди.

—Тўғри, кўпчиликка ўрнак кўрсатиб ишлаётган савдо ходимларимиз номини доимо ҳурмат билан тилга оламиз. Ҳозир савдо корхоналаримизда тўрт нафар хизмат кўрсатган савдо ходими, 286 нафар совет савдоси аълочиси, 132 коммунистик меҳнат бригадаси, 1680 нафар коммунистик меҳнат зарбдори меҳнат қилаётир.

Чирчиқдаги универсал магазин, Ангрендаги 18- 80-, Бекободдаги 66-, 15-, Янгийўлдаги 27-, 46-, Оҳангарондаги 2-, 24-магазинларнинг коллективлари ойлик ва квартал планларини мунтазам ортиғи билан бажариб келмоқдалар. М. Эргашева, З. Каменская, М. Кузнецова, Л. Терешченко, Р. Қурбонов каби ходимларимиз ўз байрамларини меҳнатда катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар.

Ҳар бир коллективнинг ютуғи аввало ишдаги тартиб-интизомга, меҳнатга муносабатга боғлиқ бўлади. Биз барча куч ва имкониятларни кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга, ҳар соҳада қатъий интизом ўрнатиб, савдо маданиятини оширишга сафарбар этамиз.

ҲАМШАҲАРЛАР, СИЗЛАР УЧУН

Ҳафтанинг ҳар жума куни Тошкентдаги Театральная майдони одатдагидан гавжумроқ бўлади. Бу ерда Фрунзе район ошхоналар тресте корхоналарида тайёрланаётган турли хил ноз-неъматлар кўриги ўтказилади.

Кўрикда намойиш этилаётган маҳсулотлар ҳаммага манзур. Бу ерда салқин ичимликлар ва мева шарбатларидан тортиб, турли хил пишириқлар ва қандолатларгача бор. Айниқса, Тошкент тўқимачилик комбинати ва «Текстильмаш» заводида меҳнат қилаётган ишчи аёллар бундай қулайликдан мамнун бўлмоқдалар. Уйда дастурхон тузаш учун нимаики зарур бўлса, улар тайёргина шу ердан харид қилишаяпти.

Трест коллективи кейинги пайтда савдонинг ҳамма учун энг қулай усулларидан самарали фойдаланмоқда. Кафе ва ошхоналарда спиртли ичимликлар ўрнига салқин ичимликлар ва мева шарбатлари сотиш кенг йўлга қўйилди. Кишилар кўпроқ тўпланадиган жойларда ихтисослашган савдо шахобчалари очилмоқда, мороженоехоналар кўпаймоқда. Гулзорлар ёнида ташкил этилган суҳбат жойларида ҳузур қилиб дам олиш, салқин ичимликлар, турли шарбатларни истеъмол қилиш мумкин.

Илғор усулларни кенг қўлланиш натижасида трестга қарашли кафе ва ошхоналарда савдо обороти планлари ой сайин ортиғи билан адо этиб келинаяпти.

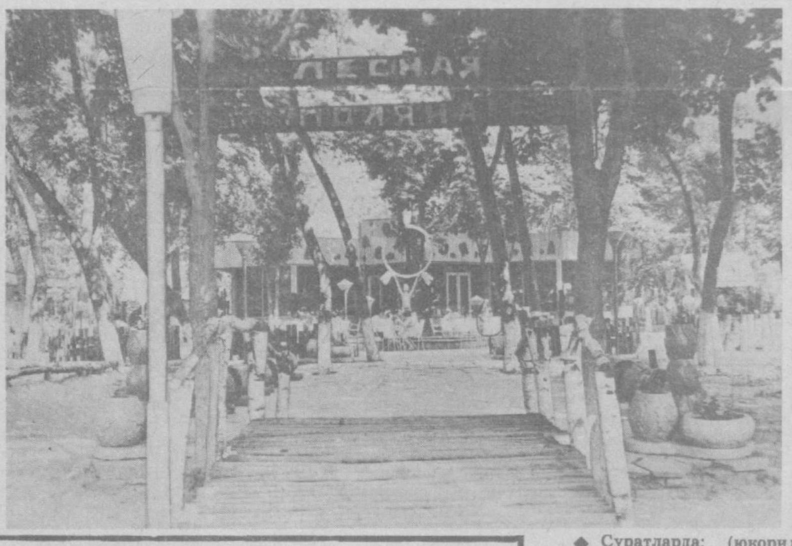

◆ Суратларда: (юқоридан) қандолатлар, ширинликлар ва салқин ичимликлар кўригида; (пастда чапдан) Шота Руставели кўчасида очилган «Лесная поляна» болалар кафеси ва мороженоехона. Бу ерда салқин ичимликлар савдоси ҳам кенг йўлга қўйилган.

А. ЗУФАРОВ фотолари.

ХИЗМАТИ ХАЛҚҚА МАНЗУР

ПАРКЕНТ шаҳрининг марказида жойлашган 1-хўжалик моллари магазини коллективи савдо ходимлари кунини меҳнатда қувончли ютуқлар билан кутиб олмоқда. Ярим йиллик товар обороти плани муддатидан илгари ортиғи билан бажарилди. Пландаги 790 минг сўмлик ўрнига 860 минг сўмлик хўжалик моллари харидорларга етказиб берилди.

Савдо ходимларининг асосий ютуқлари—фақат планларнинг ортиғи билан бажарилаётганлигидагина эмас, балки улар хизматидан шаҳар аҳолиси миннатдор бўлаётганидадир. Илгари бу магазинда ойига 25 минг сўмлик атрофида савдо қилинган бўлса, бугунги кунга келиб ўртача 150 минг сўмлик хўжалик моллари реализация қилинмоқда.

Магазин коллективи иккинчи квартал якуни бўйича район савдо корхоналари ўртасида энг юқори кўрсаткичга эришиб, район касаба союз комитети ҳамда район матлубот жамияти правлениесининг кўчма вимпели билан мукофотланди. Магазин мудири Шахоб Зиёвиддиновга эса «Центросоюз»нинг «Савдо аълочиси» нишони топширилди.

Пешқадам савдо ходимлари учинчи кварталда пландаги 375 минг сўм ўрнига 390 минг сўмлик савдо хизмати кўрсатиш учун курашмоқдалар.

Ҳ. ИНОЯТОВ.

ФЕСТИВАЛЬ КРОССВОРДИ

Ҳурматли газетхон! Мазкур кроссворд жавоблари шаклда белгиланган хонадан бошлаб соат мили йўналишида ёзиб чиқиш йўли билан ҳал этилади.

1. Эрксевар халқлар орзуси — фестиваль шиори. 2. Ватанимиз ёшларининг халқаро туризми. 3. Марказий адабий-бадиий ёшлар журнали. 4. Жаҳон ёшлари ва студентларининг фестиваллари икки марта бўлиб ўтган шаҳар. 5. Жаҳон ёшларининг I фестивали маркази бўлган пойтахт шаҳар. 6. Таниқли ўзбек доирачиси, ёшлар фестивали иштирокчиси. 7. Бутуниттифоқ пионерлар лагери. 8. Моҳир ўзбек балеринаси, СССР халқ артисти, ёшлар фестивали қатнашчиси. 9. Москвада бўлиб ўтган ёшлар ва студентларнинг VI жаҳон фестивалида ижроси учун юксак мукофотга сазовор бўлган хоразмча рақс. 10. Варшавада бўлиб ўтган фестивалда СССР халқ артисти Қ. Миркаримова ижро этган, олтин медаль билан тақдирланган рақс. 11. Фестиваллар қатнашчиси, Ўзбекистондаги рақс ансамбли. 12. Москвада бўлиб ўтадиган студент ва ёшларнинг XII жаҳон фестивали рамзи бўлган қиз исми. 13. Рус совет шоири, «Студентлар қўшиғи» шеъри муаллифи. 14. Совет композитори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, «Жаҳон демократик ёшлари гимни» муаллифи.

Тузувчи Ф. ОРИПОВ.

СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ШАХМАТ

◆ МОСКВАЛИК студент, халқаро гроссмейстер Андрей Соколов Францияда ўтказилган мусобақада Рафаэл Ваганяндан сўнг шахмат бўйича жаҳон биринчилиги даъвогарларининг октябрь ойида бўладиган турнирга йўлланма олди. Шундай қилиб, 3 та зоналараро турнирда совет шахматчилари 6 та йўлланма эгаси бўлишди.

Жаҳон чемпиони Анатолий Карпов Гаагада ўтказилган шахмат фестивалида 7 очко тўплаб, ғолиб келди. Энди у жаҳон чемпиони Майя Чибурданидзе билан бирга ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивалида совет гроссмейстерлари командасига бошчилик қилади.

ФУТБОЛ

◆ МАМЛАКАТ чемпионати биринчи лигаси финал қатнашчилари баҳсини Марказий армия спорт клуби ва Душанбенинг «Помир» командалари бошлаб берди. Москвада ўтган бу учрашувда майдон эгалари 3:1 ҳисобида ғолиб келишди. Финал группада «Даугава» 29 очко билан пешқадамлик қилмоқда. ЦСКА футболчиларида 27 та, «Шинник»да 26 та, «Помир»да эса 25 та очко бор.

ХОККЕЙ

◆ ЧИМ устида хоккей бўйича СССР чемпионати олий лигаси қатнашчилари ўртасида навбатдаги учрашувлар бўлиб ўтди. «Политотдел» қизлари сафарда «Буревестник» меҳмони бўлиб, 1:1 ҳисобида дуранг ўйнашди. «Андижанка» командаси эса «Колос»га 0:3 ҳисобида ютқазди.

12 команда қатнашаётган чемпионатнинг турнир жадвалига назар ташлайдиган бўлсак, «Политотдел» қизлари 13 учрашувдан сўнг 13 очко тўплаб олтинчи ўринда боришмоқда.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ материаллари изидан

«ҚОЧОҚЛАР КИМ?»

Газетанинг 1 июнь сонида босилган танқидий мақолада Тошкент автомобиль ва йўллар институти ҳарбий кафедраси ўқитувчиси Александр Владимирович Черкасов шахсий машинасини ҳайдаш учун кайф ҳолатдаги ошнасига бериб қўйгани ва унинг ёнида ўзи ҳам ғирт маст бўлиб ўтириб, автоинспекторларга бўйсунишмагани ҳақида ёзилган эди.

Мақолага Тошкент автомобиль ва йўллар институти ректори вазифасини бажарувчи А. А. Ғаниxўжаевдан жавоб олинди. Унда айтилишича, газетада босилган мақоладан сўнг кафедра йиғилиши ўтказилган. Муҳокамада иштирок этганлар А. В. Черкасовни эгаллаб турган вазифасига нолойиқ деб топишган. Шунингдек унинг қилмиши кафедра партия бюроси ва партия мажлисида муҳокама қилиниб, унга партиявий жазо берилган.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

СИЗ ФОТОГРАФИЯ БИЛАН ШУҒУЛЛАНАСИЗМИ?

АГАРДА СИЗ СУРАТГА ОЛИШ САНЪАТИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНИШНИ ИСТАСАНГИЗ КИЧИК ҲАЖМЛИ КЎЗГУЛИ «ЗЕНИТ-11» ВА «АЛМАЗ-103» ФОТОАППАРАТЛАРИГА ЭЪТИБОР БЕРИНГ.

БУ ФОТОАППАРАТЛАР ИШЛАТИШДА ЕНГИЛ ВА ҚУЛАЙДИР.

«ЗЕНИТ-11»

ФОТОАППАРАТИНИНГ ҚУЙИДАГИ АФЗАЛЛИКЛАРИ БОР: қулфи, орқа қопқоғида ичкарига ўрнатилган, плёнкани орқага қайтариш кнопкаси бор, тепкини босиб ва қўйиб юборишда видержка айланмайди, плёнкани орқага қайтариш рукояткаси дастаксимон ишланган, ёриткич лампаси кабелсиз уланади.

Бу фотокамеранинг объективи — «ГЕЛИОС-44» маркали бўлиб нисбий ёруғлиги 1:2, видержка диапазони 1/30 — 1/500, «В».

«АЛМАЗ-103»

БУ КЎЗГУЛИ «АЛМАЗ» ФОТОАППАРАТЛАРИНИНГ ЯНГИ МОДЕЛИДИР.

ФОТОАППАРАТНИНГ ҚУЙИДАГИ ФАЗИЛАТЛАРИ БОР: кўриш экранини созлайдиган пентапризма олинади, фокус экранини турли мақсадларда алмаштириш мумкин, приставкали электроприводни улаш мумкин, бир кадрга бир неча марта сурат олиш ва алмаштириладиган объективлардан фойдаланиш мумкин.

«ВОЛНА» объективининг нисбий ёруғлиги 1:1,8, видержка диапазони 1—1/1000, «В».

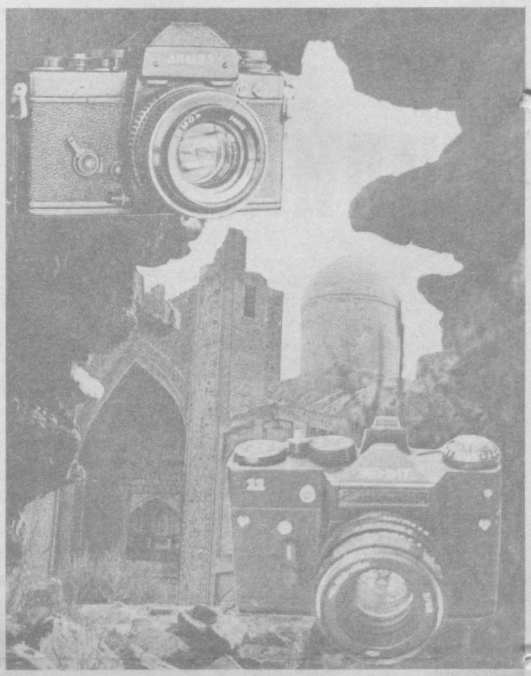

«РАССВЕТ» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА САВДО БИРЛАШМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

СССР ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ КУНИ
САВДО ХОДИМЛАРИ КУНИ

МТ I

9.00 «Время».
9.40 Телефильм премьераси.
10.20 «Спортлото»нинг 30-тиражи.
10.30 «Будильник».
11.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
12.00 Киножурнал.
12.15 «Тонгги почта».
12.50 «Қишлоқ янгиликлари».
13.50 «Ералаш». Болалар ҳажвий киножурнали.
14.00 «Фестиваль кундалиги».
14.30 «Музикали киоск».
15.00 Бугун — Ҳарбий-Денгиз флоти куни. Ҳарбий-Денгиз флотининг Бош қўмондони, СССР Мудофаа министрининг ўринбосари, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони С. Г. Горшков сўзи.
15.15 Концерт.
16.00 Болалар учун фильм.
17.05 Мультфильмлар.
18.45 «Халқаро панорама».
19.30 Фильм-концерт.
20.35 «Цирк майдонида».
21.30 «Время».
22.05 Фестиваль обзори.
00.05 Янгиликлар.

МТ II

9.00 «Зарядкага сафланинг!».
9.15 «Расмларда қуёш акси бор».
9.30 Ритмик гимнастика.
10.00 «Рус тили».
10.30 Телефильмлар.
11.00 И. Гайдн ва Л. Бетховен асарларидан концерт.
11.45 Болалар учун фильм.
13.05 Давлат «Россия» республика рус халқ ансамбли ижро этади.
13.45 Телефильм премьераси.
13.55 «Камалак» халқ ижодиёти телепрограммаларининг VI Халқаро фестивали.
14.25 Телевизион бадиий фильм премьераси.
15.50 Ҳужжатли фильм.
16.10 «Сизни оперетта таклиф этади».
17.15 «Здоровье».
18.00 «Дунё ва ёшлар».
18.30 «Машҳур совет композиторлари — Ленин мукофотининг лауреатлари».
19.30 «Ҳайвонот оламида».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 В. И. Савин хотираси учун волейбол бўйича халқаро турнир.
21.30 «Время».
22.05 «Запасдаги ўйинчи». Бадиий фильм.
23.25 Чет эл эстрадаси артистларининг концерти.

УзТВ I

7.25 Кўрсатувлар программаси.
7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Бу ранг-баранг бўёқлар». Ҳужжатли фильм. («Ўзбектелефильм»).
8.00 Врач маслаҳати.
8.10 «Ноз-неъматларга бой дастурхон». Ҳужжатли фильм. («Ўзбектелефильм»).
8.30 «Ахборот».
8.50 «Тошкент денгизчилари». Тошкент денгизчилар мактабидан репортаж (рус.).
9.20 СССР Ҳарбий-Денгиз флоти кунига. «Довулдан кучли». Бадиий фильм.
10.40 «Қувноқ стартлар» (такрорий).
11.30 «Бир умрга тенг рақс». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»).
12.00 «Инсон ва табиат».
12.30 «Ўзбекистон спорти» (рус.).
13.00 Реклама.
18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Эзги меҳнат чораги».
18.45 «Фан уфқлари».
19.15 «Бугун — Савдо ходимлари куни».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Савдо ходимлари учун концерт.
20.30 «Ахборот».
20.50 Мусиқа жавони.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ягона, аҳил оилада». Қозоғистон ССР.
23.35 Кўрсатувлар программаси.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

ТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

1 АВГУСТДА 68-МАВСУМИНИ

«БОЙ ИЛА ХИЗМАТЧИ» СПЕКТАКЛИ БИЛАН

ОЧАДИ

Спектакль кеч соат 20.00 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан очиқ.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЎРИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Р. 05976. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64664. А. 1751. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12